

DOMOLJUB

Izba ja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 50.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1908.

Leto XXI.

VOLIVCI!

Dne 14. **grudna** se vršijo volitve v deželni zbor iz splošne kurije.

Na podlagi sklepov zaupnikov na shodu dne 16. nov. priporoča Slovenska Ljudska Stranka sledeče kandidate:

1. Za sodna okraja Kranj in Škofjaloka:

Evgen Jarc,

c. kr. profesor v Ljubljani.

2. Za sodne okraje Litija, Radeče, Višnjagora:

Dr. Ivan Zajc,

zdravnik v Ljubljani,

3. Za ljubljansko okolico:

Miha Dimnik,

kmet v Jaršah ob Savi št. 6.

4. Za sodne okraje Kočevje, Ribnica, Vel. Lašče, Žužemberk:

Dr. Vladislav Pegan,

advokat v Ljubljani.

5. Za sodne okraje Ilirska Bistrica, Lož, Postojna, Vipava:

Jernej Ravnikar,

nadučitelj v Trnovem.

6. Za sodna okraja Kamnik in Brdo:

Ivan Lavrenčič,

dekan v Kamniku.

7. Za sodne okraje Kranjskagora, Radoljica, Tržič:

Janez Piber,

župnik v Bohinjski Bistrici.

8. Za sodne okraje Kostanjevica, Krško, Mokronog, Trebnje:

Janez Hladnik,

župnik na Trebelnem.

9. Za sodne okraje Črnomelj, Metlika, Novo Mesto:

Martin Matjašič,

župan v Rosalnicah.

10. Za sodne okraje Cirknica, Idrija, Logatec, Vrhnika:

Anton Kobi,

posestnik in trgovec na Bregu pri Borovnici.

Volivci S. L. S.! Volite **soglasno** te može, za katere so se slovesno izrekli zaupniki naše stranke in katere Vam z za-vestjo priporočamo, **da so vredni Vašega in našega zaupanja.**

Pri teh volitvah se gre za to, **da Slovenska Ljudska Stranka pridobi trdno večino v deželnem zboru,** in s tem zadobi možnost izvajati svoj **ljudski program** v okviru deželne zakonodaje in uprave tekom prihodnjih pet let.

Na **Vas** je, častiti volivci S. L. S., da se to zgodi: **odvisno je le od Vaše zavednosti in edinstvi!** Tedaj dne **14. tekočega meseca vsi na volišče** in vsi kot eden mož oddajte glasove za izkušene, značajne može, ki Vam jih priporočamo.

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 10. grudna 1908.

Osredni volivni odbor S. L. S.

Dr. Ivan Šusteršič,

načelnik.

Naši poslanci na Dunaju.

Dve novici z Dunaja o naših poslancih sta vredni, da se posebej pogovorimo o njih: Prva, da se je »Slovenski klub« zvezal z »Zvezo južnih Slovanov« v »Narodno zvezo«, in druga, da je »Narodna zveza« sklenila stopiti v odločen boj proti sedanji vladi.

1. Naši bravci vedo že z zaupnega shoda S. L. S. v Ljubljani, da je sedaj potrebna vzajemnost med slovenskimi in hrvaškimi poslanci. Dr. Šusteršič je to natančno pojasnil. Državni zbor mora potrditi cesarjev sklep, da se Bosna in Hercegovina priklonita naši državi. Zdaj imamo seveda Slovenci in Hrvatje prav posebno nalogo. V državnem zboru morajo naši poslanci zastopati bosanske in hercegovske rojake in skrbeti, da bosta novi avstrijski deželi na korist vsem nam. Nemška objestnost je vsak dan hujša; Lahji so tudi od dne do dne bolj predrzni. Sedaj zahtevajo z vso silo, z revolverji v roki, naj se jim ustanovi v Trstu visoka šola — univerza. Taka šola bi Trst še mnogo bolj, nego je to doslej, izročila ljudem, ki sovražijo Avstrijo in zatirajo Slovence in Hrvate. Država bi vtaknila zopet mnogo denarja v Trst zato, da bi se tembolj pripravil za Lahe. Kako je bilo pa v Lombardiji? Na potoke krvi naših fantov je izteklo dol; na milijone našega denarja se je vtaknilo tam za ceste, uravnave rek, olepšanje mest, — vse je pa lepo pospravil Lah, ki sedaj uživa sadove našega denarja in dela. Ob tem času je potrebno, da so slovenski in hrvaški poslanci složni med seboj. Zato so sklenili, da bosta oba kluba združena v »Narodni zvezi«, ki šteje 37 poslancev. Na čelu sta pri sejah dr. Šusteršič in dr. Ivčević. Zveza stoji odločno na krščansko ljudskem stališču in par liberalnih poslancev nima v nji nobenega pomena. V skupni zvezi se gre samo za to, kako se bodo obnašali poslanci proti vladi in drugim strankam; v osebnih, gospodarskih in krajevnih zadevah je vsak klub samostojen kakor dozdaj. Naši poslanci niso torej za las odnehali od svojih načel: samo za to, da morejo v sedanjem važnem času kaj več doseči za svoje volivce in za ves narod, so pomagali ustanoviti močnejšo skupno zvezo. S. L. S. bo tako kakor dozdaj izkušala oslabiti liberalno stranko v domovini in pripeljati do zmage krščansko ljudsko načelo v vsem javnem življenju.

2. »Narodna zveza« je v svoji drugi seji sklenila, da pojde proti vladi. Sedanja vlada ima namen doseči med češko in nemško stranko premirje in potem odstopiti. Vlado naj bi prevzeli ministri češki, poljski in nemški. Za nas se nihče ne briga. Naši poslanci so tako-le sklepali: Če hočejo delati velike stranke vlado brez nas, naj pa še brez nas spravijo glasove skupaj, ki jih rabijo. — Nemci in Čehi so pravzaprav, če se primerjajo z nami, presiti. Velika večina državnega denarja za kmetijstvo, za uravnave rek, za železnice gre v severne dežele; naše so najbolj zanemarjene in za nas imajo vlade večinoma samo gole obljube, ki jih nikoli ne izpol-

nijo. Gori vsega v izobilju, pri nas pa ljudstvo strada.

In v narodnem oziru na Koroškem, Štajerskem, v Istri, — saj bolj žalostno sploh biti ne more. Še ljudskih šol v svojem jeziku ne moremo dobiti v kljub vsem postavam in obljubam. Nemci in Lahji se obnašajo še vedno, kot bi bili mi njihovi hlapci. Naš jezik se po uradih prezira; Slovenec je v vseh ozirih državljan druge vrste. Zdaj pa mislijo velike stranke, naj bi mi lepo zopet šli za njimi in jim pomagali do moči v državi. Zato so naši poslanci prav storili, da so odločno povedali: Brez nas ne boste sklepali o nas. Če hočete naše sodelovanje, nam morate dati tudi nekaj politične moči in ne samo hlapčevske pravice, da glasujemo za vas.

To se bo bridko maščevalo, da v sedanjem času silijo razmere Slovence in Hrvate na boj proti vladi. Država, ki tako dela, se bo zastoj trudila, da bi si pridobila prijaznost Hrvatov in Srbov v novo priklonjenih deželah. Kakšno veselje morejo imeti Bošnjaki in Hercegovci, če pogledajo, kako v ogrski polovici delajo Madjari s Hrvati in kako v naši državi Slovence in Hrvate rabijo vlade samo za tlako. Mi smo državi zvesti ostali v najhujših časih; država bi morala našo zvestobo s svojo vračevati. Namestu tega pa pusti, da nas tlačijo in pritiskajo tisti, kateri so nam in državi sovražni. Naj se nikar ne motijo stranke in vlada. Od Drave do Kotora je ves narod v tem oziru enih misli s svojimi poslanci. Če se hoče v Avstriji napraviti mir, se mora ne samo med Čehji in Nemci, ampak tudi pri nas; in pri gospodarskih državnih podporah se mora na naše južne dežele toliko bolj ozirati, kolikor važnejše so za državo. Drugače ne dobo do glasov naših poslancev, in z njimi in za njimi bo kot močna armada stalo vse naše ljudstvo.

Veštnik „Kmečkih zvez“.

V ponedeljek dné 14. t. m. vam je torej dana prilika, volivci S. L. S., da očitno pokažete svojo politično zavest in obenem navdušenost in prepričanje, da se borite za sveta načela, katera zastopa S. L. S., to so načela celega slovenskega naroda, ki temeljijo na krščanskih temeljih in resnicah. V ponedeljek 14. t. m. bo naš kmet pokazal, če mu je mar za zmago v upravi in gospodarstvu najvišje deželne korporacije, t. j. deželnega odbora, v ponedeljek bodo naši kmetje-volivci in vsi drugi; zavedni in odlični pristaši S. L. S. z volivnim listkom v roki jasno govorili, da se je tudi pri nas začela druga doba, doba modrega, razumnega gospodarstva, ki bo v korist vsem slojem celokupnega slovenskega prebivalstva. Naša politična organizacija mora z vzgledom pokazati, da napredujemo, da zmagujemo, da smo zmagali. — Zato pa je prva in sveta dolžnost vseh naših političnih društev, ki spadajo v organizacijo S. L. S., da store svojo prvo in največjo politično dolžnost, namreč, da postavijo do zadnjega moža vse na voli-

šče za kandidate S. L. S. Vsa naša katol. politična društva in vse naše »Kmečke zveze« morajo po svojih odborih in zaupnikih skrbeti za to, da se vsi volivci S. L. S. udeležijo tega velevažnega dejanja v zgodovini razvoja političnih pravic slovenega naroda na Kranjskem. Vsi pomisleki, vsi dvomi in protiguгови morajo izginiti razpovršja, in vsi moramo edino složno in zavedno korakati na volišče volit naše može-kandidate za poslance. Kakor ena sama, dobro disciplinirana armada, ki gre v boj za svete pravice svojega naroda, tako moramo mi 14. t. m. iti vsi brez razločka na volišče — po zmago. — Naše »Kmečke zveze« naj store svojo politično dolžnost — po svojih okrajih, in naša katol. politična društva naj pokažejo, da se živalno gibljejo v političnem življenju.

Danes prinašamo na drugem mestu imena novih članov, ki so jih posamezna politična društva nasvetovala v vodstvo S. L. S. — To je znamenje napredka in velikega razvoja v organizaciji S. L. S. — Vodstvo S. L. S. bo po svojem novem sestavu obtožalo iz 50 do 70 gospodov, razumnih in požrtvovalnih mož, ki so delavni na gospodarskem in političnem polju naše organizacije. Zastopanih je že 11 »Kmečkih zvez« po svojih odposlancih in šest katol. političnih društev. Druga društva — »Kmečke zveze«, pa bodo gotovo tudi v kratkem poslale svoje zastopnike v vodstvo stranke. Kakor se je torej vodstvo S. L. S. razširilo in poedemokratiziralo, tako se morajo tudi naše »Kmečke zveze« razširiti, pomnožiti po številu svojih članov, morajo razviti živalno delovanje in življenje in to ravno sedaj ob času volitev. Vsa naša politična društva morajo ravno zdaj pokazati, da njihovi zastopniki v vodstvu stranke zastopajo ne samo častno večino pristašev S. L. S., ampak vse volivce S. L. S., katerim je mar korist vseh prebivalcev. Zato vsi volivci na noge dné 14. t. m. in oddajte svoje glasove samo kandidatom S. L. S. Vsi volite može, katere vam je vodstvo S. L. S. nasvetovalo in katere je zbor zaupnikov dné 16. novembra potrdil. Naša sveta naloga mora biti: Naprej do zmage na celi črti. Živela S. L. S.!

• • •

V zmislu § 8 organizacijskih pravil S. L. S. so doslej naslednja politična društva nasvetovala p. n. sledeče gospode kot člane v vodstvo stranke:

1. »Kmečka zveza« za sodni okraj Vrhnika: g. Franc Tršar, Vrhnika;
2. »Kmečka zveza« za sodni okraj Vipava: g. Andrej Lavrič, dekan, Vipava;
3. »Katol. politično delavsko društvo« v Ljubljani: g. Mihael Moškerc, urednik, Ljubljana;
4. »Kmečka zveza« za dekanijo Trebnje: g. Anton Oblak, župnik, Št. Lorenc ob Temenici;
5. »Kmečka zveza« za logaški okoliš: g. Franc Maček, posestnik, Dol. Logatec;
6. »Kmečka zveza« za sodni okraj Novo mesto: g. Anton Žlogar, kanonik, Novo mesto;
7. »Kmečka zveza« za dekanijo Kamnik: gosp. Valentin Benkovič, posestnik, Kamnik;

8. »Katol. politično društvo« za okraj Kamnik: g. Franc Bernik, župnik, Domžale;

9. »Katol. politično društvo« za sodni okraj Radoljica: g. Janez Zabukovec, župnik, Jesenice;

10. »Kmečka zveza« za dekanijo Moravče: g. Janez Bizjan, dekan, Moravče;

11. »Kmečka zveza« za (Belo krajno) sodna okraja Metlika-Črnomelj: g. Alojzij Mihelčič, župan, Lokvica pri Metliki;

12. »Katol. politično društvo« za sodni okraj Idrija, g. Mihael Arko, dekan, Idrija;

13. »Kmečka zveza« za ljubljansko okolico: g. Franc Korbar, župan, Spodnja Hrušica;

14. »Kmečka zveza« za sodna okraja Ribnica-Kočevje: g. Franc Fric, posestnik, Hrovača pri Ribnici;

15. »Katol. narodno politično društvo« za ložki sodni okraj: g. Peter Hauptman, administrator, Stari trg pri Ložu;

16. »Katol. politično društvo« v Ljubljani: g. Jos. Pristov, župnik, Horjul;

17. »Kmečka zveza« za sodni okraj Postojna: g. Andrej Ažman, katehet, Postojna.

* * *

Ustanovni shod »Kmečke zveze« za sodni okraj Radeče se je vršil v nedeljo 6. decembra 1908 v »Narodnem domu«. Na ustanovnem zboru je govoril gospod vodja kom. svetnik Povše.

* * *

Občni zbor »Kmečke zveze« je bil v nedeljo 6. t. m. v **Vipavi**. Na shodu se je predstavil tudi kandidat g. nadučitelj Jernej Ravnikar iz Trnovega.

* * *

Volivni shod je priredil svojim volivcem v nedeljo 6. t. m. gosp. Anton Kobi v **Cirknici**. Volivci so z navdušenimi živio-klici pritrdili izvajanjem g. Kobija. Na shodu je govoril tudi drž. in dež. poslanec dr. Žitnik o starostnem zavarovanju.

* * *

Shod je bil v nedeljo 6. t. m. pri **D. M. v Polju**. Predstavil se je kandidat g. Miha Dimnik in je govoril tudi drž. poslanec Gostinčar. Kandidatura je bila soglasno sprejeta.

* * *

Shod na Ježici v nedeljo 6. t. m. otvori g. V. Ahlin, posestnik na Ježici. Gosp. kandidat Dimnik pove, kaj bo namen njegovega mandata, in vzroke, zakaj ga sprejme. G. poslanec Mandelj oriše delovanje S. L. S. sploh, navede razliko med njo in drugimi strankami s posebnim ozirom na njih cilje, ki so tako nevarni za ljudstvo. Kot glavnega bodočega sovražnika navede socialno demokracijo. Ne zahteva, da bodi delavec brez veljave, zabraniti moramo le kužna načela in zahteve soc. demokracije, obenem pa skrbeti, da se ne pravi znošno medsebojno razmerje. Zato naj skrbe stranke in država. — Našeste nalogo prihodejega dež. zbora, ki je velikianska, ker se je v zadnjih letih le malo storilo. Omeni veliko važnost šolstva, katero hoče najkrepkeje zastopati proti nakanam svobodomiselcev, ki hočejo ločitev

vere od šole. Mnogo se bo moralo storiti za prometne naprave, za ceste, mostove, vodovode. Obširno govori o združnem življenju, ki je imelo toliko zaprek začetkom, in sedaj se tako lepo razcvita. Celo nasprotniki, ki so se nam smejali in obljubovali našim organizacijam konec, so se začeli živahno gibati, seveda desetletje za nami. Natančno opiše delovanje in veliko vrednost »Združne zveze«. Ona razpolaga z milijoni; delokrog sega daleč čez Kranjsko. — Zahteva povzdigo in ustanovitev mlekarne, navajajoč kot vzgled vzorno delovanje dolenske melkarne in kaže na druge dežele (Tirolsko), za katerimi z izvrstnimi izdelki ne smemo zaostajati. Potem navede pomanjkanje živinorejskih zadrug in našeste napake, katere je storila »Kmetijska družba«. V prihodnje naj se ustanove živinske zavarovalnice, kar bo posebno v prid manjšim posestnikom, dežela pa mora dati pomoč, kot je to na Koroškem. Naprave velikanskega pomena so deželne banke na Češkem, Černovicah in dr., s katerim se bo občinam veliko koristilo pri večjih podjetjih. Glavni predmet je povzdiga gospodarstva.

* * *

Kandidat profesor Evgen Jarc se je predstavil doslej v kranjsko-loškem okraju volivcem v Škofji Loki, Žabnici, na Trati v poljanski dolini, v Cerkljah, v Smedniku, na Lužah pri Senčurju, v Preddvoru in v Češnjici v selški dolini. V nedeljo 13. t. m. bo popoldne ob treh še shod v Stari Loki v Jelovčanovi gostilni. Obljubil pa je kandidat, da bo po novem letu še nadaljeval s shodi po tistih krajih, kjer se še ni predstavil.

* * *

Vače pri Litlji. V nedeljo, 29. novembra, je bil na Vačah volivni shod, na katerem se je volivcem predstavil kot kandidat za deželni zbor gospod dr. Ivan Zajec, zdravnik v Ljubljani. V svojem poljudnem govoru je naglašal, da se bo kot zdravnik v deželnem zboru pred vsem pečal z zdravstvenimi zadevami, katerih nedostatkov so na Kranjskem zelo veliki. — Gospod župan Anton Mrva je kot predsednik shoda dal kandidaturu gospoda doktorja na glasovanje. Vsi možje so rade volje obljubili, da bodo oddali 14. decembra svoje glasove gospodu dr. Iv. Zajcu, ker takega zastopnika je bilo že zdavnaj potreba v deželnem zboru.

* * *

V Šmartnem na Posavju je bil v nedeljo, dne 29. novembra, v Kebrovi gostilni volivni shod, katerega je otvoril poslanec Mandelj in kateremu je bil izvoljen za predsednika kaplan Petrič. Kandidat g. Mihael Dimnik je razvil svoj program, ki je program S. L. S. Z zanimanjem so mu sledili Posavci. Poslanec Mandelj je govoril o socialni demokraciji in o nalogah prihodnjega deželnega zbora. Pri glasovanju je bila kandidatura g. Mihaela Dimnika soglasno sprejeta.

* * *

Volivni okraj Novo-mesto - Kamnik-Metlika-Črnomelj.

Gospod župan Zorc v Kandiji pri Novem mestu je definitivno odstopil od

kandidature za deželni zbor v volivnem okraju: Novo mesto-Metlika-Črnomelj. Gospod župan Zorc se je s pismom dne 26. novembra t. l. na vodstvo S. L. S. v Ljubljani popolnoma odpovedal kandidaturi. Tozadevno pismo se glasi: »Slavno vodstvo Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani! Res je, da sem dne 12. oktobra t. l. po pritisku vplivnih oseb se bil izjavil, da pogojno prevzamem kandidaturu. To svojo prenagljenost sem po resnem preišljevanju takoj sprevidel in tudi obenem takoj voditelju stranke, g. dr. Šusteršiču, pismeno in ustmeno naznanil, da ne morem vzdržati kandidature. — Ker pa stranka ni hotela vpoštovati mojega naznanila, sem na dan zaupnega shoda brzojavno sporočil, naj se me nikar ne proglasi. Vsestransko sem prevdaril in prišel do zaključka, da radi mojih družinskih (bolehnosti moje žene) in gospodarskih razmer pri najboljši volji ne vzdržujem kandidature in tudi morebitne izvolitve ne bi sprejel. Pripomnim, da sem pripravljen vsakega kandidata, ki ga bo stranka postavila, podpisati s svojim vplivom in po svojih močeh. Uljudno prosim, da vodstvo vpoštevata moje želje in mi tega nikar ne šteje v zlo, da odklanjam od stranke ponujeno mi častno mesto. Z velespoštovanjem udani Jos. Zorc. Kandija, 26. novembra 1908.« — Vodstvo S. L. S. je na to izrečno odpovedno pismo g. Jos. Zurca sklicalo še enkrat sestanek zaupnikov sodnih okrajev Novo mesto, Metlika in Črnomelj, da zaupniki povedo svoje mnenje in konečno odločijo o tej zadevi. Sestanek se je vršil v petek, 4. decembra, ob 3. uri popoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Sestanka se je udeležilo okrog sto zaupnikov iz navedenih okrajev, tudi iz Belokrajine jih je bilo mnogo. Sestanek je otvoril tajnik S. L. S., dr. Rožič, razložil položaj in prebral tozadevno odstopno pismo g. Zurca. Dr. Rožič prosi nato gospe zaupnike, naj predlagajo novega kandidata. K besedi se je oglasil g. župan Zorc in predlaga gosp. **Martina Matjašiča**, župana in posestnika iz Rosalnic hiš. št. 39 (pri Metliki). Predlog g. Zurca je dal dr. Rožič zbranim zaupnikom na glasovanje. Predlog je bil soglasno z navdušenjem sprejet in zborovalci so obljubili, kakor tudi gospod župan Zorc, da bodo vsi brez razločka podpisali kandidaturu Martina Matjašiča, posestnika in župana iz Rosalnic pri Metliki. Kandidaturu g. Matjašiča je predlagal tudi župan Mihelčič v imenu »K. Z.« za Belokrajino. — Nato se je predstavil novi kandidat g. župan Martin Matjašič iz Rosalnic in v kratkih, jedrnatih besedah izjavil, da sprejme kandidaturu, ki so mu jo poverili zaupniki in če mu bodo tudi volivci izkazali svoje zaupanje 14. t. m., bo šel z veseljem na delo za slovensko ljudstvo in za prosep in razvoj S. L. S. Zborovalci so z navdušenimi živio-klici pritrdili govornikovim besedam. — Martin Matjašič je torej kandidat za Belokrajino.

Novi kandidat za Belokrajino in za novomeški sodni okraj je torej kmet Martin Matjašič, župan in posestnik v Rosalnicah h. št. 39. Belokranjci so lahko ponosni na svojega bodočega deželnega

poslanca Martina Matjašiča, ki bo izborno dobro zastopal kmečke koristi Belokranjcev. Župan Martin Matjašič je že nad 25 let občinski odbornik in že deset let župan, on je nadalje predsednik Kmetijskega društva za metliško okolico, podpredsednik »Kmečke zveze« za Belokrajino, svetovalec krajnega šolskega sveta, član zdravstvenega zastopa in odbornik posojilnice v Metliki. Navedena častna mesta, katera on dobro zastopa, so jasen dokaz, da so si zaupniki in volivci izbrali vrlega in povsem res zmožnega moža za svojega bodočega poslanca. Zato volivci S. L. S. volite vsj Martina Matjašiča za svojega poslanca in zastopnika v dež. zboru.

* * *

Vseslovenski kmečki stanovski shod.

Zanimanje za starostno zavarovanje narašča vedno bolj in bolj, kar je dobro in veselo znamenje v dveh ozirih, namreč: prvič da je zakonska predloga o tem vprašanju velevažna in da se zanjo briga ne samo le slovenski delavec in mali obrtnik, ampak tudi slovenski oratar. Od raznih strani smo že čuli, da imajo kmetje po nekaterih krajih pomisleke o tej vladni predlogi. Zato še enkrat opominjamo vse slovenske kmete, naj si te pomisleke lepo zapišejo oziroma pošljejo svojim poslanecem, da se vedo slednji na njih želje tudi ozirati, predno izreko odločivno mnenje o zakonski predlogi za starostno zavarovanje. Pred vsem pa opozarjamo vse slovenske kmete, da bo S. L. S. še preje, predno bodo poslanci glasovali o tej predlogi, sklicala velik vseslovenski stanovski kmečki shod, na katerem se bo govorilo in razpravljalo samo o starostnem zavarovanju za kmete in posle. Tega shoda naj se tedaj udeleže vsi kmetje. Shod se bo še pravočasno naznanil.

Političen pregled.

HUDI DNEVI V PRAGI.

Na Češkem so se narodne strasti tako razpasle, da je treba le malega povoda in vse je že v ognju. Tembolj je torej vlada graje vredna, da dovoljuje nemškim dijakom postavljati se po praških ulicah z nemškimi barvami, ki češki značaj mesta žalijo in češko občinstvo izzivajo. Češka Klofačeva stranka pa tudi brez razgrajanja in pretepev ne more živeti — kdo se bo torej čudil, da se je užgala iskra, ko je jeklo zadelo ob kremen?

Dne 29. novembra je bil napovedan obhod nemških dijakov po Pragi. Čehi so pa izjavili, da tega ne bodo več dovoljevali in so se zbrali na Prikopih, da preprečijo nemški obhod. Ko so se prikazali nemški dijaki, je množica vdrla skozi orožnike in stražnike mednje in jih začela pretepati. Strgala jim je kape, mahalala po njih s palicami, nekatere ranila tudi do krvi. Ko so Čehi začeli metati na orožnike kamenje, so prihiteli vojaki na pomoč ter z bajoneti odgnali množico s Prikopov. Klofačevi pristaši so pozdravili vojake s klicem: »Živela Srbija!« in se umaknili potem pred

palačo češkega deželnega namestnika. Svoje veliko prijateljstvo do Srbije so pokazali s tem, da so vrgli avstrijsko zastavo v vodo in klicali: »Živela Srbija!« Vendar jih je vojaštvo kmalu razgnalo in popoldne je skrbelo v mestu za red 800 orožnikov, 600 policajev in trije bataljoni pehote.

Kljub temu so se naslednji dan, dne 30. novembra, demonstracije zopet ponovile. Nemški dijaki so hoteli pokazati, da se Čehov ne boje ter so zopet izzivali po cestah z nemškimi barvami, Čehi so pa hoteli dokazati, da se ne strašijo ne bajonetov, ne sabelj in so napadli s kamenjem Nemce in orožnike. Nato so se pognali policaji na konjih med množico, mahalali s sabljami po glavah, množica je bežala, nekateri so se zgrudili, a demonstrantje in stražniki so zdirjali preko njih. Ranjenih je bilo 15 oseb, med njimi tudi šestleten deček. Demonstracije so trajale še pozno v noč.

Deželni namestnik je izdal najstrožje ukaze, da prepreči demonstracije. Toda strasti so se premočno razvzele, po ulicah je klicala kri po maščevanju in dne 1. decembra so se demonstracije zopet vršile. Policaji niso mogli nič opraviti in pritji so morali dragonci, da napravijo red. Čehi so jih sprejeli s kamenjem, toda vojaki so potegnili sablje in pred konji in sabljo se mora umakniti tudi najbolj divja množica. Zopet je bilo mnogo ranjenih in zaprtih.

Tako je bilo v Pragi pred slavnostnim 2. decembrom, ko so avstrijski narodi obhajali cesarjevo šestdesetletnico. Zvečer je igrala godba po mestu, a stopala je po krvavem tlaku. Ker pa le še ni bilo miru, je vlada na dan 2. decembra proglasila v Pragi preki sod. Vsako zbiranje je bilo prepovedano, nihče ne sme nositi narodnih znakov, ob 8. uri zvečer morajo biti vse hiše zaprte in vsakdo doma. Kdor se kakorkoli pregreši proti tem ukazom, bo takoj sojen in obsojen brez dolge sodne preiskave. — Nato je pa zavladal v Pragi grobni mir.

Oni dan, ob katerem naj bi vladal po cesarjevi želji v državi in zunaj nje mir, se je torej končal s tem pretresljivim dogodkom. Krivi so ga večidel Nemci, ki so Čeha izzivali. Toda prezreti ne smemo, da je tudi vlada bila upravičena strogo postopati. Klofačevi pristaši niso le nasilni sovražniki Nemcev, temveč tudi tako čudni prijatelji Srbov, da bi jim celo privoščili Bosno in Hercegovino, kupljeno s krvjo in tako dragim denarjem. In ni je vlade na svetu, ki bi ne porabila najstrožja sredstva, ko demonstrantje mečejo z veseljem državno zastavo v vodo. — Vendar pa Klofačeva stranka ni češki narod; z njim pa moramo Slovenci bratsko sočustvovati v teh hudih dneh, tembolj ker smo sami poskusili, kako boli narodna krivica.

DRŽAVNI ZBOR.

Dan pozneje, ko je vlada proglasila preki sod v Pragi, se je vršila seja državnega zbora. Vse je napeto pričakovalo, kaj se zgodi. Splošno so sodili, da začne Klofač s tovariši obstruirati. Toda to se ni zgodilo. Motili so sejo le z raznimi med-

klici, a do resnične obstrukcije ni prišlo. Poslanec Hoc je hotel zavleči sejo s tem, da je predlagal, naj se vse vloge preberejo dobesedno. Zborniški predsednik je odločil, da se to zgodi šele koncem seje, ter dal besedo socialnemu demokratu dr. Adlerju, ki je bil vložil nujni predlog, da se reši državni proračun. Ta je izjavil, da bo socialna demokracija glasovala za proračun, dasi sedanji uradniški vladi ne zaupa. Med Adlerjevimi govori so vstopili ministri. Češki radikali so jih posovali. Poslanec Lisi je potegnil iz žepa krvav robec in klical: To je robec, namočen v Pragi s krvjo otroka. Posebno burno je bil sprejet nemški minister-rojak Šrajner. Češki radikali so kričali: Ta je vsega kriv, morilec, ta je največji agitator, hujskač, vun ž njim!« Hrup je trajal nekaj minut. Nato je nastal mir. Češki radikali so zapustili dvorano.

Naslednji dan, dne 4. dec., so češki narodni radikali zopet zahtevali, naj se preberejo vse došle vloge dobesedno; ker bi se s tem seja močno zavlekla, je predsednik odklonil ta predlog. Narodni radikali so začeli piskati, toda predsednik je zapretil, da bo poslance, ki piskajo, ovdal državnemu pravdnistvu, ki jih bo lahko kaznovalo, ker so motili javno zborovanje. Nato so radikali vtihnili in seja se je vršila mirno naprej.

»NARODNA ZVEZA«.

Sedaj, ko je italijansko vseučiliško vprašanje na dnevnem redu, so spoznali člani slovenske zveze, da bodo morali ponoviti svojo staro zahtevo po slovenski visoki šoli. Sprejeta je bila pri seji naslednja resolucija: Jugoslovanski poslanci priznavajo, da imajo Italijani pravico do samostojnega vseučilišča. Zato je dolžnost vlade, da jim ga ustanovi, toda obenem mora izpolniti tudi jugoslovansko zahtevo po slovenskem vseučilišču ter priznati, da veljajo skušnje, napravljene na zagrebškem vseučilišču, tudi za našo državno polovico. Najodločneje je pa »Narodna zveza« protj temu, da bi se italijansko vseučilišče ustanovilo v Trstu. — To resolucijo je slovenski poslanec in član »Narodne zveze« Fon prebral v državnozborni seji dne 3. t. m.

»Narodna zveza« je v svoji seji sklenila z vsemi glasovi proti enemu, da vladi ne more zaupati in da je zato ne bo podpirala. Klub, ki šteje 37 poslancev, kot »Narodna zveza«, bi pač zaslužil, da se vlada bolj ozira nanj, kot se v resnici. Jugoslovanski poslanci so se naveličali delati vladi tlako in dobivati zato le plačilo z bičem. Dokler se ne bo vlada bolj ozirala na jugoslovanske zahteve, je »Narodna zveza« ne bo podpirala.

ITALIJANI SE KREGAJO ZARADI AVSTRIJE.

Znano je, da se je prijateljstvo trozveze v zadnjem času dobro izkazalo. Nemčija je stala z Avstrijo v mednarodnih prepirih zaradi Bosne vedno ramo ob rami in ravno tako je laški zunanji minister Titoni prijateljsko podpiral našo zunanjo politiko. To seve ni bilo nekaterim Lahom všeč, ker niso preveliki prijatelji naše države. Vrhu

tega so se ravno te dni dogodili tisti žalostni pretepi na dunajskem vseučilišču med nemškimi ter laškimi dijaki, in Italijani so začeli tožiti, da vlada v Avstriji zatira njihove rojake. Ravno ob tem neugodnem času pa bi imela zbornica razpravljati o poročilu laškega zunanjega ministra; če večina pohvali ravnanje zunanjega ministra, ki je vedno odkritosrčno podpiral Avstrijo, bo s tem odobrila prijateljsko zvezo z našo državo; če ga pa pograja, bo s tem izjavila, da tudi Avstriji ne zaupa. Vse je bilo radovedno, kako se stvar obnese; ko je prišlo 4. t. m. do glasovanja, je Titoni in z njim Avstrija dobil velškansko večino. Poslanci so z 297 glasovi proti 140 odobrili italijansko zunanjo politiko.

TURČIJA.

Pogajanja med Avstrijo in Turčijo so se razbila, toda upati smemo, da se kmalu zopet začne. Turki ne delajo več tolikih preglavic avstrijski trgovini, vsled česar so razmere med obema državama sedaj prijaznejše. — Časopisi poročajo, da se Turčija in Bolgarija še vedno grdo gledata in da lahko vsak čas izbruhne vojska med njima. Turčija se oborožuje, Bolgarija pa tudi ne drži rok križem. — Turški državni zbor se snide dné 14. t. m.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodevinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

PETINDVAJSETO POGlavJE.

Osvojitev kraljevega gradu.

Drugi dan je bil po judovskem kalendarju »lesni praznik«, in bila je takrat navada, da so prinašali Izraelci polena v tempelj za žgavni oltar. Že v ranem jutru jih je prihajalo na tisoče; tempeljski služabniki so imeli vedno polne roke, ko so skladali polena v spodnjih prostorih na obeh straneh duhovskega dvora.

Tudi Eleazar je prišel že pred jutranjo daritvijo z mnogimi svojimi pristaši in je prinesel svoje poleno. Njegovo bistro oko je pregledovalo čete mož, ki so stali na desno in levo v gostih vrstah. Prijazno so mu pokimavali navzoči. Ko je oddal svoje poleno, se je vstopil k možem ob Nikanorjevih vratih.

Zdaj pride v tempelj Galilejec Menahem. Odet je v bliščeča oblačila in stopa kakor kralj v sredi svojih pristašev. S svečano ošabnostjo se hoče preriti na častno mesto 24 starejšin. Toda Eleazar se mu postavi nasproti in reče: »Kako se upaš riniti na ta prostor, kakor bi bil kralj Jeruzalemski? Nazaj! Obleci se v galilejske kmečke cape, ki se ti bolj podajo, kakor ta obleka, in prinesi ponižno svoje poleno, sicer ti, pri Bogu naših očetov, tudi na tem svetem kraju ne bomo prizanesli z mečem in krvjo«.

Menahem hoče kljubovati, in njegovi pristaši mu skušajo s komolci in pestmi priboriti pot do častnega mesta. Ali naenkrat vzbukne divji krik; Eleazarjevi pristaši so prinesli s seboj v tempelj meče, skrite pod plašči. Na poveljnikov migljaj se zablišče ostrine, in z vsklikom: »Smrt predrznežem!« navale Eleazar in njegovi pristaši na neoborožene Galilejce. To je bilo nečuvno hudodelstvo. Na kraju, kamor se Izraelec prej ni upal stopiti s palico v roki, so žvenketali meči in je tekla kri. Zaman so skušali zabraniti onečaščenje tempelja duhovniki, ki so opravljali jutranjo daritev.

Tamara je ravnokar prišla s tempeljskimi devicami na galerijo. Gledala je na žgavni oltar in na preprogo pred najsvetejšim. Naenkrat zapazi ob Nikanorjevih vratih prerivanje mož in kmalu na to bliščeče meče. S strahom in grozo vidi, kako lije rdeča kri na bele marmorne stopnjice. Po tempelju nastane krik in vik. Tamara zapre oči, da bi ne videla tako strašnega prizora. Ko jih zopet odpre, zagleda Eleazarja, ki z okrvavljenim mečem zasleduje Menahema in vsakogar prebode, kdor mu hoče zastaviti pot. Tamara zbeži s svojimi tovarišicami v notranje prostore in ne upa več pogledati v tempeljske dvore, pokrite z mrtvimi trupli. Skoraj vsi Galilejci so bili ubiti v tempelju. Menahem je sicer ubežal iz svetišča in se skril v Ofelu, toda še tisti dan so ga našli in kruto umorili po povelju Eleazarjevem.

V tej hudobiji je spoznal škof Simeon od Gospoda prerokovano »gnusobo na svetem mestu« in je zapustil še tisti dan Jeruzalem z zadnjimi kristjani, ki so mogli in smeli bežati.

Zdaj je bil tempelj popolnoma v Eleazarjevi oblasti. Precej se je polastil tempeljskega zaklada — čez tisoč talentov zlata — in ga je proglasil za vojno blagajnico v boju proti Rimljanom. Neke vrste odbor, v katerem sta bili zaskopani »stranka gorečnikov« in zveza ben Giorovih pristašev, je prevzel vodstvo podjetja in je imenoval Eleazarja za svojega vrhovnega poveljnika.

Kot takega se je hotel še tisti večer predstaviti Tamari. Toda namesto nje je prišla njegova teta Fenena v vsprejemno sobo in ga je obsula z grenkim očitanjem. Kako se upa zopet stopiti v tempelj, ki ga je oskrnil s krvjo. Ta kri hujše vpije k nebu, kakor kri Abelnova. Kajti Abel ni bil umorjen na tako svetem mestu. Kako more upati, da bo s svojim onečaščenim mečem rešil Jeruzalem in tempelj in božje ljudstvo iz rok njegovih sovražnikov. Nikdar se ne bo Gospod poslužil takega orodja, da reši Izrael. Saul je grešil mnogo manj in je bil od Boga zavržen. Tako je govorila starka v sveti gorečnosti in je hotela svojega nečaka nagniti k pokori za neizrečeno hudodelstvo.

Eleazarju se ni poljubilo, da bi dalje poslušal pridigo svoje tete. Jezno jo je prekinil, rekoč:

»Seveda bom opravil pravno daritev in plačal stroške za očiščenje tempelja. Toda o politiki in o vojski ti ne razumeš ničesar. Ne maramo Galilejca niti kot poveljnika, niti kot kralja. Sicer pa nisem

prišel semkaj, da bi poslušal tvoje namazane pridige, teta. Imam premalo časa za take reči. S Sadokovo hčerko hočem govoriti.«

»Tamara noče priti semkaj. Pravi, da si rajše izvoli smrt, kakor pa ženina, ki je morilec in oskrnjevalec tempelja,« odvrne Fenena.

Eleazar pobledí od jeze in udari z nogo ob tla.

»Te besede se bo kesala!« vzklikne ogorčeno. »Bomo videli, če ne bo ukrotil te divje mačke! Na kolenih me bo prosila oduščanja! Ko zmagam Rimljane, jo bom prisilil, da se poroči z menoj.«

»Tako dolgo ne, dokler bo hotela ostati med tempeljskimi devicami,« odvrne Fenena. »Tudi proti tebi bom branila njo in svetost te hiše.«

»Ha, tvoje varstvo! Bomo videli, koliko moči imaš,« se zakrohoče Eleazar in odide s trdimi koraki.

Drugi dan prične Eleazar napadati Antonijo. Že po preteku dveh dni se je polasti in da pomoriti vso rimsko posadko do zadnjega moža. S tempeljske strehe so device lahko opazovale strašni boj. Toda Tamara ni marala iti na streho, čeprav jo je prosila stara dojilja Sara, naj gre gledat veliko junaštvo svojega ženina.

Junaška Eleazarjeva postava in njegova pozlačena oprava je Sari zelo priljubila poveljnika tempeljske straže. Sicer ni opravičevala njegovega krvavega grozodejstva nad Galilejci, a to se ji vendar ni zdela nobena ovira, da bi njena ljubljena Tamara ne postala žena tega največjega in najlepšega moža v Izraelu.

»Navaditi se ga moraš, golobica moja,« je rekla. »Eleazar je pač mož meča in ne mož miru. Gospod ti bo podelil moč, da boš lahko videla kri, kakor Debora in Judita. Tudi pobožni kralj David je prelił mnogo krvi. Boš videla, da bo tudi Eleazar postal enkrat kralj vsega Izraela. Pridi torej in poglej, kako se on, prvi med vsemi, bojuje proti poganom.«

Tamara odvrne kratko:

»Prosim te, Sara, ne govori mi več o tem možu. Nič ne hrepenim, da bi postala izraelska kraljica, najmanj ob strani takega moža, ki si s hudobijami pripravlja pot do prestola.«

Po teh besedah šiva Tamara dalje duhovniško obleko, ki jo je dobila v delo.

Med delom ji pride na misel njen zadnji pogovor s Heleno in Druzilo o vesoljnem kraljestvu miru. Čisto drug duh vlada v kraljestvu Mesijevem, kakoršnega je orisala krščanska sužnja, kakor pa med temi judovskimi »gorečniki«, ki mislijo, da služijo Bogu, ako prelivajo kri svojih sovražnikov in celo svojih bratov. Kako ozkosrčen in malenkosten je duh judovstva! Samo Izraelci naj bi bili izvoljenci božji, drugi narodi pa naj bi jim služili.

Tamara se je zdaj spomnila na nekatere besede prerokov, kjer je govor o češčenju božjem, ki se bo razširilo po vesoljnem syetu. »Veliko bo njegovo ime med pagani,« tako je oznanil prerok Malahija. To se ne vjema z mesijanskim kraljestvom, kakor ga umevajo Judje.

Zdaj se je spomnila Tamara tudi, da ji je govorila Helena o darovanju Gospo-

dovom v tempelju. Ob tej priliki je častljiv starček prerokoval, da bo Mesija mnogim v Izraelu v padec in da bo meč ranil srce njegove Matere.

Morala je misliti na mater, kateri bo meč bolečin prebodel srce. Kako strašno se je izpolnila prerokba, ko je stala pod križem svojega Sina! Vedno bolj se je Tamara med svojim delom poglobljala v te misli. Živo ji je stopila pred dušo usoda Matere, ki so ji Sina pribili na križ. In ta Sin je bil Bog in človek obenem! Ta Sin je odrešil človeški rod! Te misli so napolnile Tamarino srce z globokim spoštovanjem do božje Matere. Spomnila se je na tisto podobo, ki jo je videla v Betaniji in pričela je moliti: »O hči Davidova, ti najsrečnejša, pa tudi najnesrečnejša Mati, prosí zame in za mojega brata ter naju pripelji v kraljestvo svojega Sina, če je tvoj Jezus v resnici obljubljeni Odrešenik!«

Tudi se je spomnila Tamara, da je govorila Helena o neki starki Ani in — da je preživela Mati Jezusova svojo mladost med tempeljskimi devicami. Ali ne žive o tem nobeni spomini več med starejšimi tovarišicami? Ali ne ve Fenena, ki je že tako priletna, ničesar o tem. Tamara jo sklene povprašati o tem ob prvi priložnosti. Tudi mora poizvedeti o izrednih prikaznih, ki so se baje godile ob smrti Jezusovi v tempelju.

Toda ni se kmalu ponudila priložnost za miren pogovor s Feneno. Dogodki so sledili zdaj v Jeruzalemu drug za drugim. Po osvojitvi Antonije je napal Eleazar

grad Hasmonejcev, palačo Agripovo in še mnogo drugih hiš, ki so bile »prijazne Rimljanom«. Vse je dal opliniti in požgati. Cele trume herodilancev so bežale iz mesta, med njimi mnogo najuglednejših meščanov. Nekateri pa so se na svojo pogubo zatekli v kraljevi grad, ki ga je zdaj začel oblegati Eleazar.

Tisti dan, ko se je vršil prvi napad, se prikrađe Benjamin skrivaj k svoji sestri v tempelj. »Ne morem ostati dolgo pri tebi, Tamara,« nagovori sestro. »Če namreč zapazi ben Kajfa, kam sem šel, me gotovo zopet zapre k svojemu očetu, ki je obseden od hudobnega duha. To ti pa rečem: ne bi rad prenočil pri njem!«

Nato pripoveduje deček sestri, kaj je blazni starec govoril o Jezusu iz Nazareta in o njegovem strašnem prihodu na oblakih neba. »Starec je bil namreč veliki duhovnik in je Jezusa dal križati. Zdaj si on vtepa v glavo, da je Križani resnično od mrtvih vstal, čeprav naju je oče učil nasprotno. Kaj praviš na to, Tamara? Nesrečnemu starcu se bliskajo oči kakor dva žareča oglja, kadar prične govoriti o Nazarencu. Nprestano tudi trdi, da je za celo večnost obsojen v pekel. Grozno je, videti ga in poslušati take reči.«

Tamara odgovori:

»Strašno je, ako ima človek na vesti življenje nedolžnega. In mogoče je, da je najin oče v zmoti glede Jezusa iz Nazareta. Benjamin, moli večkrat, da bova spoznala resnico o tej stvari! Kako se ti pa godi v Kajfovi hiši?«

»Zdaj ne več tako slabo, kakor v za-

četku,« odvrne Benjamin. »Odkar si je Eleazar priboril toliko slavnih zmag, je ben Kajfa mnogo boljše volje in me skoraj nikdar več ne tepe. Imam tudi prav dobrega tovariša, Eleazarjevega mlajšega brata Natanaela. Z njim se igram in vadim v metanju s fračo. Tako dobro že zadenem, kakor mali David. Jutri pojdem z Eleazarjem in Natanaelom pred grad, ki ga bodo naskakovali. Kakor hitro se kak Rimljan prikaže na obzidju, bom precej pomeril kamen vanj.«

Tamara mu hoče to zabraniti. A Benjamin se odreže:

»Ti o tem ničesar ne razumeš, ker si deklica; jaz sem pa deček in se moram hrabro bojevati za postavo in za narod. Vse žepce bom natlačil z najostrejšimi kamni. To bo frčalo na njihove glave, kakor kamen Davida na Goljata. Samo v lepega stotnika ne bom pomeril, ker nan je takrat na svojem belcu prišel na pomoč. Precej sem ga spoznal, ko sem ga zagledal na stolpu. Tudi Eleazar ga je spoznal in mu je hudo zapretel in zažugal. Toda še danes bom govoril z Eleazarjem, naj temu Rimljanu ne prizažene nič žalega.«

Benjamin se je po teh besedah z veselim srcem poslovil od sestre. Toda Tamari je pala žalost kakor kamen v srce, ko je zvedela od brata, da Lucij Flav še biva v Jeruzalemu. Šla je v svojo celico in je vroče molila h Gospodu, da bi njegova velikodušnega rešitelja obvaroval pred smrtjo, ki mu preti.

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po domovini.

Huda megla je vladala pretečeni teden v Ljubljani. Nekatere večere je bila tako gosta, da se ni luči niso videle. Na dolenskem kolo-dvoru je zavozil v Ljubljano došli tovorni vlak v na progi stoječi poštni vlak. Druge nesreč ni bilo kot ta, da se je razbil en voz.

Odklikovanje. Sv. oče Pij X. je imenoval preč. gospoda bogoslovnega profesorja dr. Aleša Ušeničnika svojim komornikom.

Volitev župana v Višnji gori. V Višnji gori se je vršila dne 29. novembra volitev župana in svetovalcev. Za župana je izvoljen gospod Anton Perko, trgovec in posestnik, vrl, odločen in navdušen pristaš S. L. S. Za svetovalce pa so izvoljeni: Anton Zavodnik, trgovec; Jakob Vidic, čevljarški mojster, in Ignacij Pašek, čevljarški mojster. Tako je Višnja gora prvo mesto na Kranjskem, ki ima za župana pristaša S. L. S. Živeli zavedni volivci mesta Višnja gora! Od novega župana pa pričakujemo, da bo izpolnil naše nade na gospodarskem polju!

Kranjsko vinarstvo. Pretečeni teden se je vršila pri deželnem odboru enketa kranjskih vinogradnikov zaradi razpečavanja kranjskih vin. Došlo je dvajset ekspertov. Sklenilo se je ustanoviti deželno vinarstvo zadrugo s centralo in zalogo v Ljubljani.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščen je bil č. g. kaplan Bertold Bartel iz Kostanjevice v Sostro. — Nameščeni so č. g. g. Janez Kovač kot kapelan v Stari log na Kočevskem, Janez Klemenčič v Kostanjevici in Josip Lavtar v Železnikih. Umeščen je bil na župnijo Senožeče č. g. Franc Oranič; župnijo sv. Trojica pri Mokronogu je dobil č.

g. Franc Vidmar, mestni kaplan v Krškem; župnija sv. Trojica nad Cirknico je podeljena ondotnemu župnemu upravitelju č. g. Ljudevitu Bajcu.

Črez en milijon kron prometa je imela Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru tekem svojega osemmesečnega poslovanja. Ta velikanski promet kaže, da ima naše ljudstvo zaupanje do svojega zavoda. Po celem okraju se je že raznesel glas o ljudomilem postopanju te posojilnice, ki dela prošnjikom za posojila kolikor mogoče majhne stroške. Pristašem Kmečke zveze priporočamo, naj pridno agitirajo za to posojilnico!

Bivši socialni demokrat Linhart, ki sedaj po Štajerskem preganja Slovence, je dobil odklikovanje v obliki osmih dni zopora. Znani Korelček je že vse poskusil, sedaj bo še ričet. Dober tek!

Duhovniške spremembe na Spodnjem Štajerskem. Gosp. Jožef Florjančič, kaplan pri Sv. Juriju pod Taborom, je dobil župnijo Sv. Martin na Pohorju. Gosp. Janez Wolf, župnik v Kamnici, je dobil službo kn.-šk. računskega revidenta.

V škripcih. Plojevo strančico je zelo neprijetno dirnila od nas priobčena notica, da je dr. Ploj imel v Zidanem mostu sestanek s kranjskimi liberalci, da bi prestavil svoj list v Krško. V »Novem Slovenskem Štajercu« opravčujejo Ploja, češ, na Dunaju so se »združili« Jugoslovani in sedaj bo tudi dr. Korošec moral občevati z liberalci. Ali bo »moral« ali ne, je drugo vprašanje. Gotovo je, da je med občevanjem in občevanjem velika razlika. Kadar se bo dr. Korošec razgovarjal za-

upno in prijateljski o skupnem in sporazumnem izdajanju z Roblekom ali Hribarjem, potem šele mu »Novi Slovenski Štajerc« zakliče z isto opravičenostjo, kakor mi zadnjič prikrito liberalnemu hofratu Ploju: Povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo si!

Dva nova telovadna odseka na Goriškem. Iz Gorice se nam piše: Na Goriškem sta se ustanovila dva nova telovadna odseka. Dne 19. novembra se je ustanovil telovadni odsek v Št. Ferjanu v Brdih, ki krasno napreduje in šteje danes že nad 60 telovadcev, dne 29. novembra pa v Št. Andrežu pri Gorici. Ustanovitve poslednjega so hoteli liberalni sokolski »urhi« s silo preprečiti, a so se morali osramočeni umakniti. Vkljub silnemu terorizmu se je vpisalo v odsek takoj nad 20 vrlih mladeničev.

Graško namestništvo je poklicalo državnega poslanca dr. Korošca v deželni odbor za mladinsko oskrb. Pri odborovi seji je bil dr. Korošec izvoljen tudi v pododbor za organizacijo.

Hinavsko, kakor navadno, nastopa tudi zadnji »Novi Slovenski Štajerc«. Na tretji strani solzavo govori o slogi, na peti pa že tolče, ne po pristaših Narodne stranke, ampak po pristaših Kmečke zveze! Nobeno čudo, kdor več, da ga uredujejo in s podporani vzdržujejo sami pristni liberalci! Zahrbtnost, nepoštenost in hinavstvo je najgrši znak prvaške struje, koja tako v obilni meri odlaga ravno v »Novem Slovenskem Štajercu«. Ob novem letu proč s tem listom!

Demonstracije slovenskega dijaštva v Gradcu. V ponedeljek, dne 30. novembra je

prikorakalo slovansko dijaštvo v vrstah pred vseučilišče, po številu okoli 200. Nemški burši so se slovanskemu dijaštvu postavili nasproti, hoteč mu zabraniti vhod. Deputacija (odposlanstvo) slovanskega dijaštva se poda nato k rektorju in zahteva odstranitev Slovane žalečega članka iz »Neue Freie Presse«, katerega je nabil na rektorski tabli. Ko je deputacija čakajočim naznanila kolikortoliko zadovoljiv rektorjev odgovor, se je zdelo nemškim buršem že prevelika predrznost, da se je sploh slovanski govorilo. Začeli so torej upiti na vse grlo in tuliti običajno vahtarico. Seveda so Slovani primerno odgovorili in navdušeno zapeli »Hej Slovani«. Med burnim kričanjem in žvižganjem nemških kulturonošcev so zapustili slovanski dijaki akademična tla in večkrat zaklicali »Živelo slovansko vseučilišče!« Predno so se Slovani razšli, je prišlo do hudih spopadov obeh strank, pri katerih je bilo precej Slovanov ranjenih. Tri burše so morali radi prevelike korajške aretirati. Dvakrat je posegla policija z golimi sabljami vmes, da je nesramne napadalce pomirila. Da bi še bolj pokazali burši svojo korajžo, so celo ponoči pobili šipe dvema slovenskima društvoma in na univerzi pomazali in pokradli vse, kar je bilo slovanskega. Res, krasna je nemška omika. Na račun nemške omike je vse dovoljeno, napadi z bodali in podobnimi orožji, tatvina seveda tudi in kar je pač še podobnega.

V Ljubljani se je ustanovilo društvo slovenskih trgovskih sodrudnikov, kateremu je pristopilo že lepo število članov.

Slovenski liberalni učitelji so srečno prišli do tabora socialnih demokratov, v katerega bodo v najkrajšem času vstopili, kakor je bilo pričakovati. Zato so nedavno na zaupnem shodu liberalne stranke v Ljubljani kar naravnost zahtevali, naj prepuste liberalci 14. t. m. pri volitvah deželnozbornski mandat splošne kurije socialistu Etbinu Kristanu, češ, da ima socialna demokracija na programu »svobodno šolo«, to je odpravo veronauka iz šol. Za to so se posebno ogrevali ljubljanski nadučitelj Dimnik, znani nadučitelj Černagoj z Barja in drugi. Kajpada so to pot še propadli s svojim predlogom, katerega je na predlog dr. Tavčarja večina liberalnih zaupnikov zavrgla, češ, da noče ležati na trebušu pred rdečim Kristanom. V prilog socialnim demokratom je priobčil neki učitelj v »Gorenjcu« cel uvoden članek, v katerem priporoča liberalcem, naj prepuste en mandat v Ljubljani socialnim demokratom. Isti članek je v vidnim veseljem priobčil tudi neznatni listič »Belokranjec«, katerega urejujejo belokranjski liberalni učitelji. Kakor se vidi, hiti liberalno učiteljstvo z naglimi koraki v socialistični tabor. Čim preje, tem bolje.

Cesarstva odlikovanja ob 60-letnem jubileju. Presvitli cesar je odlikoval nad 4000 oseb z raznimi redovi. Omeniti hočemo nekatere osebe na Kranjskem, ki so bile odlikovane. Plemič je postal deželni glavar Šuklje. Komturni križec Franc Jožefovega reda z zvezdo je dobil državni poslanec in deželni odbornik dr. Ivan Susteršič. Komturni križec Franc Jožefovega reda brez zvezde je dobil generalni vikar in kanonik Janez Flis ter državni poslanec Pogačnik, red železne krone III. razreda predsednik trgovske in obrtne zbornice Lenarčič ter deželni nadsvetnik Zamida. Viteški križec Franc Jožefovega reda: dekan Dolinar v Ribnici, dekan Kumer v Škofji Loki, dekan Schweiger v Leskovcu, kanonik Povše v Novem mestu in frančiškanski provincijal p. Placid. Zlati križec s krono so dobili: župnik Janez Berlic v Srednji vasi, župnik Ažman v Gorjah, župnik Šašel v Adlešičah, župnik Tekster v Višnji gori, župan pl. Kappus v Kamni gorici, župan Šerko v Cirknici, postojnski župan Pikelj, deželni poslanec in žu-

pan Košak. Zlati križec: župan Belec v Št. Vidu nad Ljubljano, župan Mejač v Komendi, nadučitelj Kovač v Zatičini, Skala v Vipavi in Setina v Cnomlju, načelnik požarne brambelje ljubljanske Stricelj, nadučitelja Trošt in Valenta.

Občinske volitve v Kamniku. V Kamniku so se vršile v soboto, dne 28. novembra občinske volitve. Izvoljenih je deset somišljenikov S. L. S. in poleg dr. Dereani-ja, ki se je volil po prizadevanju somišljenikov S. L. S., trinajst liberalcev.

Jubilejni dar. Družba sv. Mohorja sklenila je v svoji slavnostni seji dne 28. novembra darovati za »slovenskega otroka« svoto 15.000 kron. Le-ta svota se tako razdeli: Za koroško šolsko društvo 6000 K, za družbo sv. Cirila in Metoda 2000 K, za Solske sestre v Mariboru 2000 kron, za Solski dom v Gorici 1000 K, za Marijanišče v Ljubljani 1000 K, za Salezijanski zavod na Rakovniku 1000 K, za Dijaško kuhinjo v Celju 500 K, za Dijaško kuhinjo v Mariboru 500 K, za Dijaško kuhinjo v Ptuj 500 K, za Dijaško kuhinjo v Celovcu 500 K.

Bojevniki iz leta 1848. V mestni dvorani ljubljanski je pripel na dan cesarjevega jubileja dopoldne župan Hribar petero bojevnikov iz leta 1848. povodom cesarjevega jubileja podeljeni jim vojaški jubilejni križec na belo-rdečem traku na prsa. Bili so to starčki Miha Oblak, Janez Tominc, Fran Zajc, Fran Zirkelbach in Ignacij Eger; Miha Wachel, kateremu je tudi bil podeljen jubilejni križec, se slavnosti zaradi bolezni ni mogel udeležiti. Župan je starčkom čestital ter izrazil željo, naj bi ta znak najvišjega odlikovanja še dolgo let nosili s hvaležno udanostjo do presvitlega cesarja.

Umrl na potu z volišča. V soboto, 28. novembra, v jutro je preminul nagle smrti na potu z volišča pred domačim pragom gospod Alojzij Peterlin, meščan, posestnik in pasar v Kamniku, v starosti 79 let. Mnogo cerkva po Gorenškem in Štajerskem, kakor tudi na Primorskem, kjer slušuje kot duhovnik njegov sin, je oskrbel s cerkvenimi deli. Zlasti starejši gospodje se ga bodo gotovo dobro spominjali. Bil je mirna, blaga duša; ljubljen od vseh, ki so ga poznali, prikupljiv vsakemu, kdor je z njim občeval; predvsem pa skrben družinski oče. Blag mu bodi spomin. Gg. duhovnikom-znancem pa ga priporočamo v memento! — Svetila mu večna luč! — Bolan je šel na volišče, ker je smatral blagi pokojnik volitve kot eno najvažnejših opravil. Može, posnemajte ga in ne zanemarajte volitev! 14. t. m. pridite vsi na volišče in volite kandidate priporočene od S. L. S. v deželni zbor.

V Ljubljani so imeli socialni demokratije volivni shod, na katerem se je predstavil Etbin Kristan kot kandidat za splošno kurijo pri deželnozbornskih volitvah 14. t. m. Kristan bo zopet pogorel, saj je tega tudi vajen.

Umrl je v Lomu pri Trziču 5. t. m. umirovljeni vojaški kurat č. g. Premru. Zadnja leta se je naselil tu v Lomu, kjer je bil jako priljubljen. Popisal je svoje dogodljaje iz vojaškega življenja v Bosni v cerkvenem listu »Bogoljub«. Tudi za »Domoljuba« je poslal večkrat kak dopis. Zal, da ga je bolezen vedno nadlegovala. Zadnji čas ni mogel več maševati. Pokopali so ga v ponedeljek. Naj počiva v miru!

Pollakova tovarna v Kranju pogorela. V soboto, 5. t. m. ob 8. uri zvečer je začela goriti g. Karola Pollaka tovarna za usnje. Vnelo se je baje pri peči v dvorani, kjer prirajajo izdelane kože. Nakrat je bila vsa streha v plamenu. Ogenj je bil velikanski, a hvala Bogu, brez vetra. Zgorelo je veliko skladišče suhih kož in maščobe. V stanovanje Pollakovo je le nekoliko prigorelo, tudi strojnica ni zgorela.

Istotako so rešili obširno skladišče za čreslo in ižice, ki leži ob Kokri. Ako bi se bilo to vnelo, bi bil Kranj v nevarnosti, ker ogenj bi bil neznan. Prišlo so gasiti pož. brambe iz Kranja, Stražišča, Cerkljan in Ljubljane, in so delale vso noč. Kranj je bil ves po koncu in je gledal čudovit, a strašen prizor, kako se je valil dim proti nebu. Škoda je velika. Prizadet ni samo g. Pollak, ampak tudi usnarji, ki izgube delo. Iz Ljubljane se je odpeljalo okoli 10. ure ponoči z vlakom nekako trideset ognjgascev s parno brizgalno. Tovarna je zavarovana. Kar se tiče ljubljanskih gasilskih naprav, bi, kakor je ta slučaj pokazal, ne bilo napačno, ako bi si požarna bramba omislila avtomobil.

Vlom v uršullnski samostan v Celovcu. V noči med 8. in 9. listopada je vlomil nekdo v samostan; najprej je zdobil nekaj šip na pritličnem oknu, splezal je v hišo, rogovilil po vseh prostorih, uganjal prismojene šale, strasil ženske in po skoraj celi uri jo odkuril. Čez nekaj dni je prišel z nekim pajdašem zopet na vrt; a tako sta oba zbežala, zagledavši luč v hiši. Okrog polnoči med 17. in 18. m. m. je pa prišel zopet, je zdobil ravno v istem oknu, kakor prvokrat, štiri šipe, pa ni mogel v hišo, ker so bile v dotičnem prostoru duri zaklenjene. Napotil se je torej zopet nazaj, a gotovo se je v roko ali obe roki uredal, ko je drobil šipe, kajti bile so steklene črepinje zelo krvave in krvavo sled je zapustil za sabo do zidu, čez katerega je zbežal.

Velikomestna revščina. V Trstu je bil poklican zdravnik k neki bolnici, ki jo je našel v prežalostnem stanju. Ležala je na strgani slammici, v kateri je bila gnila slama. Polna je bila mrčesa. Ker je zenska že dolgo bolna in je trpela hudo pomanikanje, je docela onemogla. V sobi bolnice, če se sme podstrešno bivališče tako imenovati, ni bilo ni nobenega pohištva, niti stola ne. Zdravnik je dal revico prepejati v bolnišnico in naznanil mestnemu fizikatu vse, kar je videl.

Bled nekaj in sedaj — je naslov lični knjižici, ki jo je letos spisal skladatelj Fr. Kilmovce vsem prijateljem »slovenskega raja«. Pisatelj nam slika zgodovino in lepoto Bleda in njegove divne okolice tako živahno in mikavno, da nam nudi njegova knjižica nepričakovan užitek. — Zgodovina, ki jo je doživel stari blejski grad s svojimi podložniki od dobe oglejskih patriarhov pa do francoskega gospodstva, je v malem zgodovinu vsega slovenskega naroda. Pričenši s poganskim mladeničem Crtomiro, ki je rad zahajal na jezerski otok, »kjer podoba boginje je stala Žive«, nam pisatelj slika mogočno vladno blejskih graščakov in briksenskih škofov, navale krvoločnih Turkov, hude boje z luteranci in Francozi in vse važnejše dogodke do današnjega dne. Zanimiv je Bled po svojih zgodovinskih spomenikih, ki še dandanes pričajo o njegovi slavni preteklosti, lep po bogastvu prirodne lepote, daleč znan kot prijetno letovišče in zdravilišče. Knjižica, ki jo krasi 36 lepih slik, nudi najlepši zgled, kako popisovati slovensko zemljo, da jo bomo znali ceniti Slovenci sami in bode zaslovela po svojih krasotah daleč po tujini. — Naj bi ne bilo šole, knjižnice in čitalnice, ki bi prezrla ta lepi prispevek k domačemu kraljepisnemu slovstvu. Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena 60 vin.

Cesarjevi unuki so na prav ljubeznjiv način proslavili 60-letnico vladarjevo. V šenbrunskem domačem gledišču so priredili predstavo »Pri zeleni mizi«. Mali nadvojvode in nadvojvodinje sede pri mizi in se pomenkujejo, na kateri način naj bi praznovali 60-letnico vladanja svojega ljubega starega očeta. Ugi-bajo to in ono, pa nič pravega ne zadenejo. Tedaj pa se dvigne predsednica visokega zbo-

ra, mala nadvojvodinja Ela, ter prične pripovedovati to-le pravljico: »Enkrat je bil en kralj, močan kakor junak, stanovitven kakor trpin in dober kakor modrijan. Nosal je veliko kron, in med temi eno, ki je ni nobeden videl. Bila je iz trnja spletena, in kolikor dalje je živel, toliko bolj je tiščala njegovo drago glavo. On pa je prikrival bolečine, ker je menil, da nima časa misliti sam nase. Le časih, kadar je bil sam, je nekoliko zavzdihnil. Enkrat, ko je tako vzdihnil, se mu prikaže njegova dobra vila (rojenica). Ona je bila stala ob njegovi zibelki in mu je dala sabo na pot življenja svoje darove: moč, stanovitnost in dobrotljivost; toda pred trpljenjem ga ni mogla obvarovati. Tiho je stopila k nemu, položila svojo hladilno roko na njegovo čelo in mu rekla: »Tvoje trnjeve krone ti ne morem odvzeti, če pa morem sicer kaj zate storiti, naj se zgodi!« Tu je kralj zaprl svoje oči in rekel: »Pelji me nazaj v oni daljni čas, ki je bil zame tako srečen, v oni čas, ko sem vedel le za rože, a nič za trnje, ko sem kot vesel otrok šel skozi življenje in sem po glasu sladkih pesem meril svoje korake«. — Ko je vila slišala kralja tako govoriti, je zablestela solza v njenih očeh; obljubila je izpolniti skromno željo in je izginila. Nas pa je izbrala, da spolnimo njeno obljubo.« Tako je pripovedovala nadvojvodinja Ela in ko je končala, skočilo je kvišku vse mlado omizje in se uvrstilo k starem dunajskemu plesu, ki je bil v navadi v cesarjevih mladih letih. Nato se pripeljejo na oder na s cvetjem očičenem vozu najmlajši vojvode in nadvojvodinje od 1—2 let starosti; tudi mladi plesalci in plesalke vzamejo v roke cvetja in sredi med nje se postavi nadvojvoda Karol, ki globoko ginjen drži govor na cesarja, ki ga je spisal cesarjeva hči Marija Valerija. Nato zapoje mladi zbor cesarsko pesem, potem pa se vseh 43 mladih igralcev postavi v vrsto ter grede v cesarjevo ložo, da mu posebič čestitajo in izročé šopke. Vsi so bili pri tej prireditvi globoko ganjeni in zlasti cesarju so rosile po licih solze. On ni do zadnjega ničesar vedel o prireditvi, dokler ga niso v tork popoldne naprosili, da se poda v domače gledišče, kjer mu hočejo čestitati unuki.

Za božična darila, božična drevesca za uboge itd. ponuja družba Sv. P. Claverja posamezne izvođe ilustriranega misijonskega časopisa »Odmev iz Afrike« v povoljnem številu brezplačno in poštine prosto. Razširjanje dobrega berila med ljudstvo je znano najpotrebnejše dobro delo naše dobe. Naroča se: Sv. P. Claverja družba za afrikanske misijone, Trst, Via del Ronco št. 16 in Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 8.

Volitev predstojništva delavske zavarovalnice proti nezgodam za Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu. Predstojništvo te zavarovalnice je še zmiraj v pretežno italijanskih rokah. Kriva je temu, poleg neprimernih pravil, naša slovanska neorganizovanost. Volitev se vrši vsako drugo leto; vsakokrat volijo tri od šestih kategorij, v katere so razdeljeni zavarovani obrati. — Vsaka kategorija voli po jednega zastopnika podjetnikov in jednega zastopnika delavcev ter obema po jednega namestnika. Letos volijo te-le kategoriji: 1. železnice, podjetništva za prevažanje in skladišča blaga, natovorišča; 2. rudarstvo in plavžarstvo, kovinarstvo, stroji, orodje itd.; 6. papir, usnje, lesne snovi in rezljanje, kmetijski in gozdarski obrati, mlini. — Volitev bo dne 16. decembra t. l. — Za to volitev se je izmed tržaških Slovencev sestavil poseben akcijski odbor, kateremu načeluje gosp. dr. Edvard Slavik, advokat v Trstu. Glasovnice so že razposlane vsem podjetnikom (delodajalcem) za njih in za delavce. Kdor še ni prejel glasovnic, naj se takoj oglasi na naslov g.

dr. Edvarda Slavika. Kdor je prejel glasovnice, naj jih pravilno podpiše, oziroma dá pravilno podpisati od delavcev: delavska glasovnica mora nositi podpis poverjenika delavcev in podpis samega podjetnika. Glasovnice, pravilno podpisane, je poslati takoj na naslov g. dr. Edvarda Slavika, advokata v Trstu, ulica Galatti 18.

Čipke so zopet dražje. Kako sem bila vesela, ko sem zadnjič prinesla svoje čipke in čipke svojih treh sester v našo čipkarsko šolo in so mi povedali, da bodo že te čipke, ki so nam jih dali pred enim mesecem v delo, dražje plačali. Povedati hočem čipkaricam, kako sem jih prodala: roglje iz gob so mi plačali po 80 v, polkrona s polzvezdo (čipke) po 1 K 15 vin., krancelnuovke (čipke) po 1 K 60 v, srednje pogačke (vstavek) po 80 v. Poleg tega sem pa tudi dobila procenote za tretje četrtletje za sebe in tri sestre, skupaj 14 K 56 vin. Delale sicer nismo veliko, ker je bilo drugega domačega dela zadosti, vendar smo bile vse vesele, ko smo kljub temu še toliko dobile. Na procentih se nam je izplačalo od vsake krone po 6 vin. Zdaj hočemo pa pridno delati, ker so cene tako izdatno povišane, da bomo veliko zaslužile in tudi na procentih za zadnje četrtletje več dobile. Kakor mi je naša gospodična učiteljica pravila, so cene vsem čipkam, vstavkom, rogljem itd. precej povišane; tudi kosi imajo dobre cene. Opomnim še, da papirce zastoj dobimo, cvrni pa lep in trden po nizki ceni. Pa kaj hočem nadalje praviti, pridite same po delo v šolo in prepričajte se boste. Jaz in moje tri sestre delamo že celo leto edino za šolo, ker tam najboljšje plačajo in ker lahko razpolagamo z zasluženim denarjem, kakor nam drago. Prej sem nosila k znanemu trgovcu, ki je pri čipkah obogatel, a ta ni bil nikoli zadovoljen z mojim delom, vedno je zabavljaj, da je slabo in mi trgaj, če je le mogel; poleg tega je pa še hotel, da bi ves denar pri njem zakupila. Sedaj sem pa popolnoma prsta in kupim, kjer hočem in kadar potrebujem.

Čipkarica s hribov.

Svet v številkah. Ako primerjamo površino in število prebivalstva peterih delov sveta, vidimo, kako neenako je zemlja naseljena. Azija seveda, ki je zibelka človeškega rodu, ni le največja po svoji obsežnosti, marveč ima tudi največ prebivalcev, t. j. na 41.600.000 km² njene površine prebiva 851 milijonov ljudi. Največji del sveta za Azijo je Afrika, ki meri 31.500.000 km², toda prebivalcev ima le 126 milijonov, med tem, ko ima Evropa, ki meri le 10.100.000 km², 437 milijonov prebivalcev. Evropa prekaša glede gostote prebivalstva tudi Sev. Ameriko, ki ima na 26 milijonov kvadratnih kilometrov le 116 milijonov prebivalcev. Še manj se moreta glede prebivalstva z Evropo meriti južna Amerika in Avstralija. Evropa je sploh najbolj gosto naseljeni del sveta — ne izvzemši Azije. Izmed držav je največja Anglija, ki obseza s kolonijami 54 mil. km² in 403 milijone prebivalcev. Za njo pride ogromno rusko carstvo, ki meri nepretrgano 22 mil. km², a ima le 152 mil. prebivalcev. Zastaja torej zelo za Kitajskim cesarstvom, ki ima na 11 mil. km² celih 350 mil. prebivalcev. Kako gosto naseljena je Kitajska, se razvidi iz tega, da šteje Francija na 11 mil. km² le 81 mil. prebivalcev. Celo Američani so gostejše naseljeni nego Francozi; biva jih namreč na 97 mil. km² 98 milijonov. Za Kitajsko najbolj gosto naseljena je Nemčija, ki obseza le 3 mil. kvadr. kilometrov, a šteje prebivalcev 78 milijonov. Med najbolj gosto naseljene države spada dalje Japan z 87 ljudmi na 1 kvadratni kilometer in Avstro-Ogrska z 81 prebivalci na 1 km². Pri tem pa se seveda ne sme pozabiti, da ti dve državi nimata prostranih slabo naseljenih kolonij, kakor n. pr. Nemčija. Milijonska mesta so sle-

deča, ki imajo prebivalcev: London 7.021.800, New York 4.113.000, Pariz 2.763.000, Chicaga 2.049.000, Berlin 2.040.000, Dunaj 2.000.000, Tokio 1.819.000, Philadelphia 1.442.000, Petrograd 1.429.000, Moskva 1.359.000 in Carigrad 1.106.000.

Slovenski A B C v podobah. Cena za broširano knjigo 80 vin., za trdo vezano 1 K 20 v. Založila »K a t o l i š k a B u k v a r n i a« v Ljubljani. Ta knjiga je prav zelo primerna za otroke, ki se učijo čitati in jim učenje zelo olajša. Na vsaki strani sta navadno po dve veliki, tiskani črki, in poleg črke ena ali dve lepo barvani podobi takih stvari, ki se začnejo z dotično črko. Poleg tega je pa še pri vsaki črki lepa kratka pesmica, primerna otroškemu razumu, ki se nanaša na poleg vpodobljeno sliko. Tako je naprimer poleg črke u oziroma slike poleg »ura« sledeča kitica:

Ura tika noč in dan
ter nam vsem veli:
»Kdor doseči hoče kaj,
mlad se naj uči!«

Črke in na iste se nanašajoče podobe so seveda uvrščene v abecednem redu in je knjižica za otroke ne le praktična in koristna, temveč tudi zelo podučna. Poleg tega napravljajo otroku lepo barvane slike in primerne kitice največje veselje. Za otroke ni torej kmalu dobiti primernejšega darila in knjigo vsestransko priporočamo.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Angleški spisal Ludvig Wallace, poslovenil Podravski. Ta krasen, svetovnoznani roman je izšel ravnokar v novem natisu. Knjiga je neprecenljive vrednosti in nimamo za božične praznike primernejšega berila; obširna ocena sledi. Knjiga obsega okoli 600 strani in velja vezana samo 4 K 50 v. Dobi se v »K a t o l i š k i B u k v a r n i a« v Ljubljani.

Naznanilo p. n. naročnikom in čitateljem »Dolenjskih Novic«. »Dol. Novice« nastopijo z novim letom 25 letnico svojega obstanka. To je zelo častno za skromen domač list. Le malo imamo tako starih slovenskih listov. Tedaj nastane vprašanje: kako dostojno obhajati 25letnico lista, ki se je častno obdržal skozi 24 let med burnimi časovnimi razmerami? Mislimo, da bi bila najlepša 25letnica za list, kakor za vse častite naročnike in čitatelje, ako bi »Dol. Novice« izhajale kot tednik. Izšel bi list vsak petek, da bi ga lahko imel vsak naročnik v nedeljo gotovo v rokah. Naročnina bi znašala 3 krone na leto, kar je z ozirom na tednik in dober list jako malo. — Da se pa ta namen uresniči, treba je pred vsem Vaše pomoči, cenjeni naročniki, kajti v prvi vrsti je razvoj vsakega lista odvisen od naročnikov. Vabimo torej danes vse zavedne gospodarje, posebno na Dolenjskem, kakor tudi vse dosedanje častite naročnike Nedenice, da se z vso vno močjo zavzamejo za prav živahno agitacijo za »Dolenjske Novice« in z gorečim priporočanjem pri svojih sosedih, prijateljih in znancih ter, da nam v prvi vrsti ostanejo sami zvesti. Nasprotno pa tudi uredništvo zagotovi, da noče štediti ne z žrtvami in ne s trudom, ja, da se bode potrudilo še tembolj, da ostanejo »Dolenjske Novice« vsikdar zvest domači prijatelj, dober učitelj in zabaven družabnik na versko-moralni in narodni podlagi. — Delajmo tedaj skupno za razširjanje lista, posebno po Dolenjskem; vsaj je pisan v prvi vrsti za naše domače razmere. Kar le mogoče srčno prosimo, naj nas podpira preč. duhovščina, slavno učiteljstvo ter sploh vsi rodoljubi s tem, da nabirajo naročnikov. — V združenju je moč. Čim več nas bo, toliko lažje bodo izpolnjevale »Dolenjske Novice« svoje koristno delo in tem slavnejše bodo obhajale svojo 25letnico.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Bohinjska Srednja Vas. Tudi pri nas smo cesarjev jubilej proslavili po svojih skromnih močeh. Cerkvena slovesnost je bila nedeljo preje, deloma pa tudi še 2. decembra, v prvi vrsti za šolsko mladino. Udeležila so se je tudi vsa društva z zastavami in velika množica ljudstva. 1. dec. zvečer je bila cela župnija lepo razsvetljena, zlasti lepo s transparenti Zadruga, šola in županova hiša v Črešnjici. Z mnogih poslopj so vihrale zastave. Pod Studorom in na hribu za Češnjico sta gorela dva kresova. Posebno lepo se je videl kres, ki je gorel na Koprivniku na »Vodnikovem razgledniku«, odkoder je bajen razgled po gorah in obeh dolinah notri v konec jezera. Pri županu v Češnjici se je zbral pevski zbor in zapel zunaj nekaj lepih pesmi. Na dvorišču se je zbrala velika množica občinstva, ki se je za slavlje zanimalo tem bolj, ker jih je bilo letos veliko na Dunaju v slavnostnem izpredvodu in so cesarja videli na lastne oči. Bila je tudi razsvetliava z raznobarnim umetnim ognjem in raketi. Ljudstvu bo ostal letošnji jubilej gotovo v trajnem spominu. — Isti dan 2. dec. je bilo celodnevno češčenje presv. R. Telesa na Bistrici, ki se je zelo slovesno vršilo. Pomagat so prišli sosednji bohinjski gospodje in kar je nekaj posebnega — štirje med šestimi so bili vsi kaplani iz Srednje vasi. A tudi gospoda celebranta, preč. g. kanonika Sušnika, smemo s ponosom šteti za bohinjskega kapelana, ker s tako ljubeznivostjo vedno rad prihiti k nam pomagat ob takih prilikah. — Visoko odlikovanje našega preljubega g. župnika Berlica z zlatim zaslužnim križcem s krono nas je vse Bohinjce, posebno njegove farane, vzradostilo v dno srca. In da se čutimo ž njimi vred počeščene tudi vsi mi, kdo nam sme to zameriti? Bog nam ohrani dragega nam odlikovanca še mnogo let! — Isti dan je napravil navdušeni hribolazec č. g. Setničar iz Gorice izlet na Triglav. Snega ni dobil več veliko gori. Mraza je bilo na Kredarici povprečno čez dan le 1° pod ničlo. Na vrhu se je mudil tri ure in si prav na praktičen način grel noge. Sedel je v stolpu na stolček, noge pa molil ven na sonce. Razgled je imel prekrasen. Gotovo si ga ni mogoče misliti lepšega kot te dni, ko so gore nenavadno čiste in zrak zelo jasen in ni one sitne solnčne soparice v daljavi, kar ti pokvari posebno po leti sicer še tako lep razgled. — Po dolinah je že malo snega. Samo po polju še leži. — Kmalu bo čas, da se oglasite za novo naročnino. Število »Domoljubov« — zdaj jih je že čez poldrugsto v fari — se naj še poveča! Kralcarji, ki jih daste zanj, vam nosijo bogate obresti. Saj poznate vsi »Domoljuba«, kako ljub prijatelj in skrben svetovalec vam je ob vseh prilikah, razen tega vam poskrbi tudi vedno kaj za zahvalo. Poduka v raznih zadevah pa najdete v vsaki številki in sicer res domačega in prijaznega pa razumljivega! »Kakor sem si enkrat »Domoljub« naročil, bi ne mogel shajati brez njega«, tako je že marsikdo dejal. Da, v nobeni krščanski slovenski družini ne sme manjkati »Domoljuba«!

Iz Št. Vida nad Ljubljano.

g Predavanja se vrše v dvorani »Cebavovi« redno vsako drugo nedeljo. Dne 29. pr. m. je predaval g. dr. A. Ušeničnik pred množestvilnim poslušateljstvom, preteklo nedeljo pa še je vršil mladeniški setanek, katerega se je udeležilo nad 150 mladeničev, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem govorni-

ka g. Fr. Terseglava, ki je govoril o nalogah slovenske mladine z ozirom na sedanji čas.

g **Cesarjev jubilej** smo proslavili na jako lep način. V torek je bila lepa razsvetliava, v sredo pa slavnostna seja občinskega odbora in slovesna sv. maša. Po maši pa se je vršila šolska cesarska slavnost.

g **Naš župan** g. A. Belec je bil od cesarja odlikovan z zlatim zaslužnim križcem. To odlikovanje, ki je za g. župana povsem zasluženo, je razveselilo vse njegove prijatelje. V nedeljo zvečer so mu priredila društva bakljado, katere se je udeležil občinski zastop šentviški, šentviška in vižmarska požarna bramba, Blaž Potočnikova čitalnica, kmetijsko društvo in telovadni odsek. Čestitali so g. županu v imenu občine g. I. Juvan, v imenu fare g. župnik, v imenu požarne brambe g. Arhar, v imenu telovadnega odseka pa g. Stefan Erman. G. župan je bil nad to nepričakovano ovacijo ljubečih ga občanov zelo razveseljen in je povabil udeležnike bakljade v »Cebavovo« dvorano, kjer smo čuli še marsikako lepo besedo na čast slavljencu, njegovi gospej soprogi in pa v prospeh vrlo delujočih naših organizacij.

g **Papežev in Marijin jubilej** so proslavili naši mladeniči na Marijin praznik dne 8. t. m. na ta način, da so polnoštevilno pristopili k mizi Gospodovi. Ne samo mladeniči iz telovadnega odseka, temveč tudi drugi pošteni fantje so se ta dan združili v najlepše slavlje pred obhajilno mizo. Bog jih blagoslovi! Bog jim daj moči, da bodo tako vzorno, nevstraheno in pogumno ter vztrajno šli tudi naprej po lepi svoji mladeniški poti za jasnimi vzori in cilji!

'z raznih krajev Gorenjske.

Zmrznila. Dne 1. t. m. so našli na Godešiču pri Škofji Loki zmrznjeno okoli 90 let staro Marijo Miklavčič, rojeno na Trati, a že 20 let bivajočo pri svoji stricnici pri Svetem Duhu. Stricnica jo je šla v četrtek iskat v Ljubljano v bolnišnico in jo vzela seboj na Kolodvor v Šiško. Ker je imela še nekaj opraviti, jo je pustila v čakalnici. Dvakrat jo je vratar odvrnil, da ni šla iz čakalnice. Potem je pa kar sama ušla. Ko pride stricnica nazaj, je ni bilo več na kolodvoru. Hitro naznani orožniški postaji v Šiški, da je izginila ta oseba. — Miklavčič se je podala kar sama v četrtek proti svojemu domu. Od Št. Vida do Senice jo je nekdo pripeljal na vozičku. Od tod pa je šla zopet peš in je skoro gotovo od slabosti onemogla in zmrznila. Kakor je po vsem soditi, je ležala že par dni mrtva na polju.

g **Št. Gotard**, 30. novembra. Prva adventna nedelja je bil za nas radosten in nepozaben dan. Z Dunaja prihiti naš državni in deželni poslanec g. dr. Krek je imel ob 10. slovesno službo božjo z zahvalno pesmijo in je v svojem cerkvenem govoru krásno izvajal iz zadnjega cesarjevega govora avstrijskim škofom v zvezi in vodilno misel za vernike avstrijske: Naj se opirajo in zanašajo kakor naš jubilejni vladar v vseh nezdodah in bridkih urah le na to, kar je v človeku večnega — na sveto vero! Vse mine, vse se izpreminja, vera, Kristusova beseda ne bo prešla. Vse drugo je mimoidoče — Kristus le ima besedo večnega življenja. — V sprevodu z zastavo je šla potem dekliška Marijina družba v ravnokar dovršeni društveni dom. Domači g. župnik izrazi po blagoslovu nove hiše svoje veselje ter prisrčno zahvalo navzočemu občinstvu za ves trud in pomoč k tej zgradbi, ki naj služi v obilni prospeh in izoliko ravnokar ustanovljenega moškega in mladeniškega izobraževalnega društva, v radost, razvedrilo ter ponos dekliški Marijini družbi in celi občini v samopomoč ter varčnost po hranilnici in po-

sojilnici, ki pričena s tem dnem svoje delovanje. Vse to je na prošnjo gosp. župnika g. dr. Krek v ognjevitih in krepih besedah občinstvu, ki ga je bila dvorana natlačeno polna, v podrobno pojasnjeval, češ: Ta dvorana je vašemu kraju začetek nekako nove dobe. Zdaj še ne umete tako, kaj imate v tem skupnem prostoru, kjer se bodo sredotočile vaše težnje, družile vaše misli in utrjale vaše prijateljsko-družabne vezi. To vam je dvorana, dom, ki dela vam čast, ne samo v vašem okraju, pač pa pred vsem slovenskim svetom, ker ste si ga stavili predno ste imeli društvo, ne, kakor drugod, ki zidajo domove že obstoječa društva. Res je govornik zadel srca poslušalcev. S ponosom in zavestno so mu prirejali in iz njihovih obrazov se je brala zadovoljnost in dokaz, da ni nikomur žal truda in žrtev, ki jih je zahtevala za naše razmere res velika stavba, ki je pa zdaj najlepši kras in dika, ponos in vzor naše župnije. — Popoldne ob treh pa je šele ta novi dom prestal svojo preskušnjo. Nad tristo ljudi domačinov, Čemšenčanov, Motničanov, Kolovračanov in Podšentjurcev se je zbralo na shodu drž. in dež. poslanca g. dr. Kreka, ki jim je prav domače, strokovno podučno pravil in razlagal pojme državnega zbora in njegovega delovanja. Prav zanimivo je bilo poslušati njegova pojasnjevanja bosno-hercegovskega vprašanja, stališče evropskih veselej temu nasproti, zahteve Črne gore in Srbije, spojitve obeh jugoslovanskih poslaniških klubov ter njihovo stališče v sedanjih zapletenih razmerah. — Postava o starostnem zavarovanju je napravila živahno debato med občinstvom in govornikom, ki jim je pa reč tako stvarno obrazložil, da so bili zadovoljni. Bolj obrazložiti vso zavarovalno postavo je obljubil pismeno v »Domoljubu«. — Nato je gospod poslanec prešel na deželni zbor. Tu je omenjal težav in neprilik pri žganjekuhi; glede pašnikov, ki so vpisani v posestnih knjigah še za godzne parcele, omenja, naj se prosi za prepis istih. Omenja zboljšanja pašnikov, zboljšanja živinskih hlevov itd. Živinorejci naj stopijo v posameznih krajih v živinorejsko zvezo, za katere podporo hoče delovati deželni zbor in odbor. Z zanimanjem smo sledili duhovitim besedam govornikovim. Prepričani smo, da so mu šle iz srca in da je ves in cel, z dušo in s telesom pripravljen storiti vse, da se nam lepe naše tudi uresniči. Prepričan in pripravljen pa je tudi vsak volivec delati po svojih močeh, da se ti smotri dosežejo. — Volivci so predložili gospodu poslancu sledečo prošnje in želje: 1. Naj se napravijo s pomočjo dežele v Št. Gotardu, Trojanah in v Križih (Čemšenik) toliko potrebnih vodovodi, ki ne bodo zahtevali ravno prevelikih svot. — 2. Cesta iz Trojan skozi Št. Gotard v Čemšenik, ki je zdaj v najzanemarijenjšem stanju, naj se sprejme med okr. ceste ter naj se od Čemšenika dalje zveže z Zagorjem, da bodo Čemšeničani, ki so zdaj takorekoč odrezani od sveta, dobili vozne zveze, kot jih imajo drugi kraji. — 3. Deželni zbor naj dela na to, da se bodo živinozdravniki pošiljali po deželi brezplačno cepit prešiče proti grdi kužni boleznici rudečici, ki slednje leto napravila kmetovalcem tako ogromne škode, ter naj se po takih kužnih živinskih boleznih oškodovani živinorejci oškodujejo. — 4. Licencovanje plemenskih bikov naj se ne vrši več po tako dragih komisijah, ampak le po okr. živinozdravniku in dveh izvedencih kmetih, živinorejcih. — Gosp. poslanec dr. Krek je obljubil tem željam vso svojo pomoč, za kar smo mu že naprej iz srca hvaležni.

g **Iz Stare Oselice** se nam piše o redkem slučaju smrti; dva brata sta namreč skoraj hkratu umrla. To se redkokdaj prigodi; enega so pokopali v soboto, drugega pa v nedeljo.

Bila sta oba v dobi čez 60 let. Sveti naj jima večna luč!

Dolenjske novice.

Iz ribniške doline.

d Iz Ribnice. Seno iz državne podpore za prvo razdelitev so naši ljudje večinoma že dobili. Splošno je seno dobro, nekateri so dobili pa tudi zelo slabega, da, nekateri tako slabega, da ga morajo slati v steljo. Da so pa takega dobili, so krivi ti posetniki sami. Ko je prišel vagon, je odpravnik tega sena, gosp. Klavs, vselej vprašal navzoče može, če je seno dobro. »Ej, bo že! Bolj slabo je, pa bo že!« Tako so nekateri govorili in kar začeli zmetavati povese z vagona. Kovagon ni več cel, se seveda ne da nič več pomagati, a dokler je cel, se ga lahko pošlje nazaj. V Ljubljani še radi vidijo, če se slabo seno pošlje nazaj, ker je država podporo dala za dobro seno, ne pa za steljo. A nekateri si še v lastno korist ne dajo ničesar dopovedati. Če g. Klavs pravi: Seno je zanič, pošljimo ga nazaj! — može pa, da bo že, le speljimo ga domov, potem se g. Klavs seveda ne sme ustavljati, češ, kar hočete imeti, to imejte! Ko so pa en vagon može spoznali, da ima slabo seno, ga je g. Klavs brez obotavljanja poslal nazaj. — Lepo šolsko slavnost sta privedli tukajšnja deška in dekliška šola v proslavo cesarjeve šestdesetletnice v dvorani slov. kat. izobraževalnega društva. Slavnostni govor gosp. vodje Stefana Tomšič je bil prav jedrnat, nastop deklamatoric in deklamatorjev pa dečkov-vojakov prav ljubezniv. — Prošnja za dekliško štirirazrednico in pa za ločitev dekliške šole od deške še zdaj leži pri glavarstvu. Rešena bo na sodnji dan popoldne, kakor je zatrijeval naš g. dekan Dolinar pri seji okr. šol. sveta. Tudi prošnja za kolavdacijo poprave farne cerkve spi spanje pravičnega pri našem glavarstvu, cerkev pa plačuje obresti od dolga! Takega glavarstva menda ni na Kranjskem, kakršno je naše v Kočevju! — Odlikovan od cesarja je naš ljubi dekan g. Dolinar za viteškim križcem Franc Jožefovega reda. S tem odlikovanjem počeščena je vsa ribniška dolina, zato se tega odlikovanja iskreno veselimo. — Novo pevsko in glasbeno društvo se snuje v Ribnici. Če bo v njem res nepristranski duh, misel pozdravljamo. — Za novo cerkev v Hrovači so se oddala dela samim domačim slovenskim podjetnikom: zidarska dela g. Ogrinu iz Ljubljane, tesarska g. Tankotu iz Hrovače, in mizarska mizarskemu mojstru iz Prigorice. — Volitve v deželni zbor se bodo vršile v ponedeljek, t. j. 14. decembra pri županstvih v Ribnici, v Brežah in v Sušju. Možje naj pazijo, da bodo o pravem času pri županstvu; kdaj se glasovanje prične in kdaj konča, je povedano na izkaznici. Zapišite na glasovnico vsi ime moža, ki ste si ga izbrali na shodu v Ribnici, namreč: Dr. Vladislav Pegan, advokat v Ljubljani.

Iz žužemberškega okraja.

d Žužemberk, ostani zvest sam sebi! Žužemberški okraj je vedno stal vzorno v vrstah S. L. S. Bilo je jeseni leta 1900. Vršila se je prvič občna, direktna in tajna volitev. Agitacija od liberalne strani je bila prav strastna. Kljub temu je Slovenska katoliška Narodna Stranka, sedanja S. L. S., nad vse sijajno zmaga v tukajšnjem okraju. Naj govore številke. Dr. Šusteršič je dobil v celem okraju nad 1200 glasov, liberallec Jelenec pa komaj okrog 130, torej dobro desetino. — Podobno je bilo tudi pri vseh drugih volitvah vzadnjih letih. Ni

čuda, da je naš okraj povsod poznan kot zanesljiva trdnjava S. L. S. In to dobro ime mora ohraniti tudi zanaprej. Zatorej, volivci, dne 14. t. m. poldne vsi na volišče in volite enoglasno kandidata S. L. S. dr. Vladislava Pegana, odvetnika v Ljubljani.

d Sranka mora biti več kakor osebe. Najmočnejši človek je sam slab. Moč da množica in pa edinstvo. Zato v politiki odločujejo vedno le stranke, ne posamezne osebe, in naj bi bile te še tako popolne. Gotovo je vplivna oseba dr. Ivan Šusteršič. Toda ta vpliv ima le radi tega, ker je načelnik velike S. L. S. Tako je tudi z vsakim poslancem. Toliko ima moči, kolikor je ima stranka, v kateri je. Oseba je poststranska stvar, glavna, odločilna je stranka. Nespametno bi bilo radi osebe, in naj bi bile ta komu še tako ljuba, rušiti edinstvo stranke. Učimo se od socialnih demokratov strankine discipline, edinstvi! Kaj so socialni demokrati, veste. Še mnogo strupenejši sovražniki vsake vere so, kakor so liberalci. Toda nekaj dobrega imajo, ne za nas, ampak za svojo stranko, in to je sloga, edinstvo. Kdaj ste slišali, da bi bili socialni demokrati volili drugega kandidata, kakor onega, ki jim ga je priporočala stranka? Nikoli! Za tega so šli v boj, četudi so mogoče želeli kako drugo osebo. — Ali bo mar pri nas drugače? Če so oni edini, da bi dosegli svoje zlobne protiverske namene, in znajo svojo voljo podvreči, ali naj mi drugače ravnamo, ko se nam gre vendar za dobro stvar? Ali naj se res vedno uresničujejo znane besede, da so otroci teme modrejši, kakor otroci luči? — Nikakor ne! Od nasprotnikov se učimo sloge in kakor en mož oddajmo glasove dr. Vladislavu Peganu, odvetniku v Ljubljani.

d Dajte stranki, kar je strankinega! Vsi vendar hočemo, da bi mogla S. L. S. v deželni zboru in odboru uspešno delovati. V to pa potrebuje poslancev iz vseh stanov. Pred vsem mora pa imeti tudi dovolj juristov. Že v občinskem odboru bi prav mnogokrat potrebovali kakega jurista, moža, ki so mu znane državne in deželne postave. Koliko bolj pa je še potrebno, da imamo med deželnimi poslanci juriste, ker deželni zbor ni le upravni, ampak pred vsem postavodajalni zastop. Zato potrebujemo nujno može, ki so se pred vsem temu posvetili, da proučujejo razne postave. — Stvar je jasna! Vsak najpriprostejši človek ve, da bom čevlje dal delati čevljarju, ker se je zato učil, in ne komu drugemu. Samo pri postavah naj bi ne bilo tako? Samo postave naj se delajo brez zvedencev o postavah? Ne, to ni mogoče! Zato S. L. S. nujno potrebuje med svojimi poslanci juristov, ali če hočete odvetnikov. Toda, koliko pa jih ima? Samo enega! To je dr. Šusteršič. To je gotovo premalo! Saj vendar ne moremo od dr. Šusteršiča zahtevati, da naj sam preštudira vse nove zakone, ki naj se sklenejo. Delo se mora vendar razdeliti, da ne bo toliko na enih ramah. Poleg tega je dr. Šusteršič tudi človek, lahko zbolji, da ne more delati, in S. L. S. nima ne enega jurista v svojih vrstah. Nujna strankina potreba je, da izvolimo saj še 1 jurista. Tirjati od stranke, da naj dela, pa ji ne dati potrebnih mož, bi bila prav ista nesmisel, kakor če bi ti od kmeta tirjal, da naj orje brez pluga. — Dajte Bogu, kar je božjega, cesarju kar je cesarjevega, stranki pa, kar je strankinega! Zatorej volite enoglasno kandidata S. L. S.: Dr. Vladislava Pegana, odvetnika v Ljubljani.

Belokranjske novice.

d Izjava. Z ozirom na notico v 41. številki »Domoljuba« t. l. lojalno izjavljamo, da se ta notica ne tiče c. kr. suplenta Karla Kunca, ki po lastni izjavi že tri leta ni bil v Črnomlju in niti ne pozna fanta Fr. Jermana. — Uredništvo »Domoljuba«.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Globeli pri Sodražici. Tudi pri nas se je čul odmev ngvdušenja za časa žalostnih dogodkov. Par dni nato je kar brez sledu izginila polovica vaške deske z nemškimi napisom. Dobili pa so ostalo slovensko polovico zopet pribito na Kropilnikovi hiši. Ljudje pravijo, da je »slintver« odnesel nemško polovico, ker se je zbal, da jo ne bi spodrinila v kratkem slovenska. Tudi prav. — Dne 23. oktobra imeli smo v domači cerkvi na Sedlu prvo poroko. Slovesnost se je prav lepo zvršila. Poročil je domači g. župnik vrlega Janeza Janež, posestnikovega sina iz Globeli št. 10 in Marijo Ilc iz št. 30. Obilo sreče.

d Iz Lipoglava. Malo vesti prinaša »Domoljub« iz Lipoglava, a zato naj dragi čitatelji nikar ne misli, da tukaj popolnoma mirujemo. V zadnji dobi smo do cela popravili naše župnišče. Krasna nega lega, izvrstno izpala poprava, bila bi ne le deželi, temveč tudi mestu v ponos. Novo zgrajeni vrt pri župnišču s svojo lično ograjo, dela celo stavbo slično kakor vili. Tembolj pomenljivo je pa še dejstvo, da so bili davkoplačevalci pri prezidavi le prav skromno prizadeti. — A tudi cerkve ne pozabimo. Ravno kar smo dokončali korenito popravo velikega oltarja sv. Nikolaja. Delo je izvršila tvrdka Götzl in Lebar iz Ljubljane. Posamezni deli, kakor tudi celotni vtis vplivna na gledalca jako blažilno. Ljubkih kerubinov pri tabernaklju se kar ne moreš zadosti nageledati. Ako omenimo še, da cena ni nikakor pretirana, omenjeno tvrdko č. župnik uradom zamoremo le najgorkeje priporočati. — Zadnje nedeljo pred deželnozborskimi volitvami pride se nam predstaviti sicer že dobro poznati kandidat g. Miha Dimnik, kojemu tem potom kličemo že naprej »Dobro došli«!

d V Brusnicah sta si Lah in Hrovat v laseh. — Kaj bo? — Vojska bo! — Kdo bo zmagal? —

d Iz Loškega potoka. Pa ne samo suša, povodenj in druge nesreče so nas letos občutno obiskale, še en vir dohodkov in zaslужka naše fare je letos skoroda odpovedal, kar seobno nas občutno zadene, to so hrvaške in bosanske šume. Delavci, ki so šli pred mesecem iskat službe v daljno Ogrsko in Bosno, se že vračajo prazni domov. Slaba plača in skalnate šume ne obetajo vsaj v malem poplačati veliki trud, ki ga imajo pri tem napornem delu naši ljudje. Zares povsem neugodno leto. Da bi bilo prihodnje kaj lepše in boljše! Željni zaslужka, se ljudje zopet v vedno večjem številu odpravljajo v Ameriko.

d Toplice. Za častne občane je izvolil naš občinski odbor v seji dne 22. nov. 1908 državnega in deželnega poslanca dr. Ivana Šusteršiča, pa deželnega odbornika dr. Evga Lampe. Tretji izvoljenec, pravijo, da se boji prevzeti to čast, ker so mu liberalci te okolice zažugali, da jih ne bo več k njemu v gostilno. Prazen strah, pameten človek gre v gostilno, kjer je dobra kuhinja, pijača in postrežba, pa zmerna cena, in ne gleda na politično stran gostilničarja. — Seja je bila burna, ker se je liberalna peščica upirala in repenčila na vse pretege, na čelu ji zastopnik soteške graščine, topliški nadučitelj in predsednik slavne »Kmečke zveze« na Gorenjem Polju, Anton Klinc. Kakošnega duha utegne postati ta »Kmečka zveza«, zdaj lahko spoznamo, ker se nje predsednik brani glasovati za častno občan. tako odličnih mož kot sta dr. Šusteršič in dr. Evg. Lampe, ki sta že toliko storila za deželo, v prvi vrsti pa za kmečki stan, saj je njih delo posvečeno koristim našega kmeta. Toda vse ni nič pomagalo, naši kmečki odborniki so stali trdno kot skala in vsi oddali krepak »da«, da so kar izginili borni »ne« liberalnih dušic. Naših glasov je bilo 19, če bi še župan smel

šoli v Babolni ter pozivala starše, da prepovedo svojim otrokom, da bi se učili mažarski. S tem da je storila zločin punta proti mažarski državi. — Prizivno sodišče v Kološvaru je seveda potrdilo prvo razsodbo. Zastopnik obsojenke, njen soprog, je vložil sicer ničnostno pritožbo, ki pa gotovo tudi ne bo nič pomagala. Taka je mažarska pravica!

Naprava masti. Kar se tiče masti, je glavno pravilo to, da se mast hitro sevre, to je, da se je ne pušča dolgo emariti na majhni vročini. Zrezani špeh in salo deni v kožo, v kateri je za pol prsta vode ali še bolje mleka, postavi na hudo ogenj, osoli in čimvečkrat premšaj; ko je mast že skoraj scvrta, zmanjšaj nekoliko ogenj, da se ti ne prežge. Ko so ocvirki lepo rumeni, deni kožo na hlad, potem precedi čisto mast v popolnoma čist lonec, ocvirke pa spravi posebej. Tudi mast se mora hraniti čez leto na hladnem in suhem prostoru, dobro zakrito.

Najlepše božično darilo, ki ga morete omisliti le s par vinarji, je gotovo za vsakega slovenskega gospodarja ali gospodinjjo naša letošnja jubilejna »Družinska Pratika«, ki se dobi v vseh trgovinah po Slovenskem.

Stotisoči se imajo zahvaliti za svoj zdravje zdravilu, ki spada k najodličnejšim novejšega zdravilstva — »Sirolin-Roche«. Na stotisoče je že jetičnikov, ki so po uporabi »Sirolin-Roche« prenehali kašljati, bljuvati, izgubili sploh vse pojave jetike in lahko neovirano izvršujejo svoj poklic. Vsi ti so postali navdušeni oznanjevalci »Sirolin-Roche«. Res ga ni kmalu zdravila, katerega bi bolniki tako hvalili in ga sotrpnihom priporočali, kot je »Sirolin-Roche«. Lahko se trdi, da v celem omikanem svetu ni kraja, kjer se ne bi vporabljal »Sirolin-Roche«.

Izborna sredstvo proti trganju, migreni, glavobolu, putiki, influenci, utrujenosti itd. je izborna Brazay-jevo Francovo žganost, ki slovi že nad 40 let. Dobi se v vseh lekarnah, kjer ne, naj se obrne na Brazay, Dunaj III/2.

Ne zanemarjajte revmatične bolezni, bodlajev, trganja po udih, glavni in zobobola, nahoda itd. Čujemo od mnogih strani, da hvalijo Fellerjev rastlinski izvleček z »Elsafluid«, ki prav dobro učinkuje proti gorenjim boleznim. Naroči se 12 malih ali 6 dvojnih steklenic za 5 kron poštnine prosto pri izdelovalcu E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg št. 16. (Hrvat-sko.)

Ne verujte, da zlo preide samo od sebe. Če ste bolni, morate takoj iskati pomoč, kajti zanemarjena bolezen je tem hujša. Kašelj, bolečine v prsih, zasliženje, pomanjkanje teka, hripavost, nočni pot, slabost, medlost so čisto znaki nevarne bolezni. Ako se pokažejo taki simptomi, ne čakajte, ampak naročite si takoj Orkenys Lindenhonig-sirup, ki olajša kašelj, pomirja kri, lahko pretrga sliz, ustavi nočni pot, poboljša tek, poveča telesno težo, olajša dihanje, odpravi zaspanost in zabrani razvoj bolezni. Če naročite eno steklenico za poskušnjo za 3 K, eno veliko steklenico za 5 K, naslovite pismo ali pošto nakaznico na »Apostel-Apotheke« v Budimpešti, Josefsring 64, Depot 29.

Revmatične
protinske bolezni, bodljaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Dvanajstortca za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 16 (Hrvat-sko). *ida*

Grozna smrt delavca. V Clevelandu se je delavcu Elsu v neki tovarni ovila okolo vratu razbeljena žica, katere ni pravočasno prijel s kleščami. Žica mu je v hipu prežgala vrat, da je glava odpadla.

Vaša sapa

postaja veliko lažja, že po uporabi prve doze SCOTT-ove emulzije in to olajšanje bo vsak dan večje. 2250

Pristna je s to znamko — ribičem — kot poročilo. Znakom za 4001 T-ov načlu.

To je izkušnja tisočerih tekem minulih 32 let.

SCOTT-ova emulzija

pomnoži čudovito splošno moč. Tek in spanje se povrneta in zboljša prebava.

Cena izv rni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 5. decembra.				
41,	83,	49,	19,	31.
Linc, 5. decembra.				
6,	75,	83,	52,	79.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilometrov.

Ljubljana, 9. dec.

Pšenica, domača	25.50
Rž	19.—
Oves	18.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.—
Proso, rumeno	16.—
Proso, belo	17.— do 18.—
Ječmen	17.—
Fižol, koks	28.—
Fižal, mandalon	26.—
Fižol, ribenčan	26.50

Najnovejši stekleni nakit za božič. drevesce

12 kos. sort. pisanih in srebr. steklen kroglic in sadežev skrbno zavilnih v kartonu, po velikosti in izvržitvi K — 40, — 50, — 60, — 70, — 80, 1* — 1*30, 2* — 6 kos. v kart. v večji izvržitvi K — 60, — 80, — 90. Zbirka 24 kos. za K — 80, 1* — 1*20, — 36 kos za K 1*35, 1*60, 2* — 48 k. K 2*10, 2*50 2*60; 60 k K 2*20, 2*80, 3*20, 3 kosi stekl. balonček. K — 50, angelj za božično drevesce K — 40, — 50, — 60, — Lameta, angel. lasci, srebr. s 1 zlati, kuv. K — 06; žica za orhve 10i kosov K — 20. Svečice 24 kosov v kartonu K — 50, — 60; večje 15 kosov v kartonu K — 58, — 75. držajci za sveče, tucat K — 50. — Razpošilja proti naprej vpostanim denarjem, naročila čez 5 kroni po povzetju

C. in kr. dvorni založnik Hanns Konrad
2331 razpošilja inica v Mostu 1853 7-6
Ilustriran glavni katalog na zaht. vsakomur zastoj in franko

Steckenpferd- lilijno-mlečno-milo

778 19

Najmilejše milo za kožo.

Postrežba tožna!

Nizke cene

Minka, Minka, kje si?

Modri mak

letošnji, prve vrste kakovosti, debelozrnat čisto osnažen, poštnine prosto na vsako postajo po 54 K za 100 kg (Vzorčna vrečica 5 kg K 2 76 po povzetju.) 3210 1 1

Chr. Jagolnicer
Podwoločyska (ruska meja št. 62.)

Posojila

zanesljivim ljudem, zasebnikom in trgovcem, 200-500 izkazana recina, diskretna rešitev. Dieckmann, Berlin 37/2 Prinzenstr. 76. 3-1 [Poštnina za nazaj se prosti.]

Najboljše in najpripravnejše BOŽIČNO DARILO!

- 1 kos najboljšega šifona za srajce, 90 cm širokega, 20 m dolgega po K 9.—
- 1 kos najboljšega rumburškega perilnega platna, 90 cm širokega 20 m dolgega platna po 10.—
- 6 kosov rjuh brez siva izdelane iz najboljših lanene preje, 150 x 225 cm, po 10.—, zajedeno platno K 15 30.
- 1 kos Elzaske damastne garniture 9 m, 90 cm široke, 8 m 135 cm široke iz najboljših mako preje K 21 0.
- 1 savina garnitura za 6 oseb votlo robkano v poljubnih barvah K 8 50.
- Talsta s kvačkami K 4 30.
- 1 ducat 50 x 110 cm velike brisče iz čistega svetlega platna K 9.—
- 1 ducat 60 x 130 cm dolge brisče iz čistega svetlega platna K 13 —
- 1 ducat priznano najboljša kvaliteta huk vzorci 55 x 28 cm čiste tkanine za lo tele in zavode najboljšje priporočano K 11 80.
- 1 kos jedilne garniture za 6 oseb, čisto platno K 6 50
- 1 kos jedilne garniture za 12 oseb, čisto platno K 13 —
- 1 ducat čistih platnenih žepnih robcev 48 x 48 cm, K 5 60.
- 1 ducat čistih platnenih žepnih robcev 52 x 62 sm, votlo robkano K 8 50.
- 1 ducat bris-č 70 x 70 cm, zajedeno pristno platno K 5 60

Poljila proti povzetju vsako množino

tkalnica KAROL KOHN, Nahod, Češko.
Vzorcev ne pošiljam. 3187 1

Sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri Franc Sajovicu v Medvodah

dekle
staro od 15 do 16 let, ki ima veselje do trgovine v tej stroki; že nekoliko izurjene imajo prednost. 3215 2-1

Zavžijte

b
vsak dan likerski kozarček **dr. Hommel-a** Haematogen neposredno pred kosilom! Dobili boste slast do jedi, živčevje se vam ojači, utrujenost izgine in naglo se povrne telesni počutek. Zahtevajte pa izrečno pristni **dr. Hommel-ov** Haematogen in zavrnite ponarejanja!
1935 26-18

V Berolinu primanjkuje služkinj. V Berolinu je pomanjkanje služkinj vedno občutnejše. Dekleta zbirajo druge poklice zlasti delavske in gospe so se začele bati, da bodo končno morale same delati namesto služkinj.

Zahtevajte zastoni

In **franko** moj veliki štirostovni cenik z nad 3000 podobami ur, zlatnine, srebrnine itd.
Prva tovarna ur v Brüxu št. 936 (Češko)

Hanns Konrad
c. in kr. dvorni založnik.
Prava švicarska nik. ank.-remon. ura, sistem Roskopf K 5-1, 5 komadi K 14-1, Registr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura K 7-1 Prava srebrna rem. ura K 8-0. Nikak riziko! Zamena dovoljena 3622 ali denar nazaj. 30 7

Protin revmatizem, trganje, celo najbolj zastarela bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavživanjem iz rasti snovij pripravilca. **Rom-mel-ovega olja proti protinu in reumi.** Vsako drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6-1. Stevilna, sijajna priznanja.
Chem. Pharm. Laboratorium KARL REMMEL, Landshut 109, Bavarako. 2573 26-10

Pozor! 3181
50.000 parov čevljev.
4 pare čevljev za 7 kron.
Vsele nakupa velike zaloge čevljev se prodaja le kratke čase po čudovito nizki ceni. 2 para čevljev za gospe in 2 para damskih na trak z močnimi podplat, močno okovani, z izredno fino usnjato peto, zelo eleg., naj. fas., močni. Velikost v cm. Vsi 4 pari le 7 K. Pošljite po povzetju. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.
D. Kessler, izvoz čevljev
Krakov št. 95/331.

Hamburg-Amerika Linie
Valjna traja do 6 dni
Izredna prilika za potovanje in Ostanje
zagotovljamo leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnik
Amerika 24.000 ton
Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton
kajer do sedaj veliki parnik z 8-2000 tonami
Bismarck daje zastopnik:
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Fr. Seunig.
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

P. n. občinstvu vlijudno naznanjam da mi je podelila c. kr. vlada
koncesijo za posredovanje
za **nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.**
Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mo je posredovalnico, kjer dobi pojasni a, bodisi glede nakupa ali prodaje.
Se priporočam **Loreno Rebolj**
3186 1 **Kranj, Glavni trg 189.**

Cerkvenik 3177 1-1
dobi takoj službo. Konkretna plača 3:0 kron, prosto stanovanje z vrtom. Oženjen rokodelec ima prednost.
Župni urad v Podzemlji p. Gradac.

Krasno posestvo
z **gostilniško obrtjo**, novo hišo in hlevom 3 orale zemljišča, tik okrajne ceste in kolodvora, 2 1/2 ure od Celja, se prodaja za 13000 K pod ugodnimi pogoji. Posestvo donaja letno 2000 K. Doplogovanje se prasi pod „št. 3 poste restante“
Št. Jurij ob južni železnici Spod. Štajersko. 3183 3-1

Naročite cenik ur
zlatnine in srebrnine, ki ga pošljem zastoni in po 3 34 štine prosto. 26 2
Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročate ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko
FR. P. ZAJEC,
urar in edini zastopnik švicarske tovarne ur. — Ljubljana, Star. trg 26

Velika zaloga
modnega blaga in narejenih oblek, Jägrove srajce in spodnje obleke za moške, ženske in otroke. Velika izbira raznovrstnih **klobukov.** 3162 2-2
F. Milan Poljanšek, Dolenji Logatec.

Ribnica 122 Ivan Krže Ribnica 122
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih **obodov.**
3197 3-1

Zobotehnični atelje Oton Seydl
v Rossovi hiši nad prodajalno v Kranju
Sprejemne ure vsako nedeljo in ponedeljek od 8. do-
poldne do 5. popoldne. 2 56 10-7

Najboljše švicarske ure,
: zlatnina in srebrnina :
se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki
H. SUTNER, urar
Ljubljana, Glavni trg na-
sproti rotovža
Prosim, zahtevajte novi veliki cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastoni in po-
1574 štine prosto. 7-6

Ako kašljate,
če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, kaže to, da ste se prehladili ali dobili influenco, vendar utegnete imeti tudi ti simptoni važen pomen. Zato je potrebno, da preprečite nadaljne učinke in v Vašo korist rabite domače zdravilo **Örkenyjev lipov med (sirup)**, katerega hvaljivo in priporočajo mnogi zdravniki.
Mnogo zahvalnih pisem potrjuje ta izboren učinek. Vzorčna steklenica **Örkenyjevega I povega medu (sirupa)** stane **K 3-,-**, velika steklenica **K 5-,-**, 3 steklenice **poštnine prosto K 15-,-** po povzetju ali če se pošlje denar naprej.
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
Lekarna pri „Apostolu“, Budapešta,
3059 2 **Josefsring 64, Depot 27.**

Priložnostni nakup!
Krasna žepna ura z verižico K 3-50.
50.000 komadov
kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 krasno 36 ur idočo (ne iz ur) „Gloria“ srebrno anker-rem. ura, švic. kolešček z lepo gravir. oklopljem, s skundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali pos. obr. verižico natančno idočo le za K 3-50.
Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švicarsko ura s pozlačeno verižico za 5 K.
Triletno pisмено jamstvo za vsako ura. Razpošljite proti povzetju
S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus.
3182 **KRAKOV št. 48.** 1-1
Nežtevilo priznanj in donarčil — Za neugajajoče denar nazaj.

POZOR! ČITAJ! POZOR!
Slavonska biljevina.
Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, vprahljenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. 3140 10-1

BOLESTNIK ZDRAVLJE, SLABOBU JAKOST.

Delovanje izborne, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 stekleni 3 K 40 -,-, 3 steklenice 5 K 80 v, po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od **P. JURIŠIĆA, lekarnarja v Pakracu št. 65** (Slavonija.)

UČENCA 3095 3-2

se takoj sprejme za pekovsko obrt. Več po dogovoru.
J. Baštolo, pek. mojster. Mojstrano.

*Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Šmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kotlovski strni Pojasnila daje se brezplačno.*

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.
2049 Cenik na zahtevo zastopni. 20-16

Kdor hoče kupiti **sveže in dobro blago** ter po zelo nizkih cenah, naj si ogleda to **velikansko zalogo** pri 2591 10-9

IVAN SAVNIKU v Kranju

po domače pri **Besenčanu** na glav. trgu.

Tukaj se dobi vsakovrstno sukno za moške obleke, najnovejši vzorci za ženske obleke, kakor tudi lepi porhanti, kambriki, pisano blago za moške srajce, platno za rjuhe, **porhantast rjuhe**, odeje (kovtri), koč, garniture za postelje, platneni cvilih, lepa močna bela kotenina z imenom „**Besenčanovo platno**“ kakor tudi srajce, spodnje in zgornje hlače, spodnja krila, rokavice, nogavice, **ogrinjalke**, šerpe, volnene in svilene rute in še druge stvari. Tovarniška zaloga **zgornjih jop** ter nepremočljivih pelerin za ženske in moške po zelo nizkih cenah.

Krojači in šivilje imajo znaten popust **na drobno in na debelo.**

Istotam se dobiva **pristno bizeljsko belo in rdeče vino** po 36 vin. liter.

Zanesljiv hlapec h konjem in za go-spodarstvo se sprejme **takoj** ali o božiču v žup-nišču na Ig-u pod Ljubljano. 3160 2-2

**Lepe, sveže, brezvejne
bukove hlode**

dolge 1'80 in 2'35 m 2888 5

kupuje po najvišjih cenah

franko kolodvor kupca ali prodajalca

Fran Švigelj

tovarna stolov, Breg, p. Borovnica.

**Dobro izurjenega, spretnega
strugarskega pomočnika**

sprejme takoj v stalno službo **Fran Švigelj**, to-varna stolov **Breg, p. Borovnica.** Plača po do-govoru. 2887 5

Posoj, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katere
tevrjujem že čez 26 let, posrečilo
se mi je, iznajti najboljšje sredstvo
za rast las, to je Kaplor
št. II. leti deluje, da postanejo
lasje gosti dolgi in odstra-
njuje prhljaj (luskinje) na gla-
vi. Cena (franko na vsako pošto)
je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka
5 K. Treba, da si vsaka obitelj
naroči. — Prosim, da se naroči-
ramo od mene pod naslovom:
P. Jusičič, lekarnar, Pakrac št. 66,
Slavonija. Denar se pošlje napra,
ali s pošticim povzetjem
b 3142 10-1

Svoji k svojim!

Nova slovenska trgovina v Ljubljani

Nizke cene! Stritarjeve ulice 4. Solidna postrežba!

Lenasi & Gerkmann

Slav. občinstvu naznanjava, da sva otvorila novo trgovino z manufakturnim in suknenim blagom.

3135 3-2

Svoji k svojim!

Sirolin

Radi izbornega okusa ga tudi otroci radi uživajo.

0882

Pri pljučnih boleznih, katarih, oslovskem kašlju, škrofulezi, influenci

predpisujejo Sirolin „Roche“ številni profesorji in zdravniki. Sirolin izboljšuje tek ter pospešuje redilnost tolesa.

Ker se ponujajo manjvredna ponarejanja, zahtevajte vedno: **Istinski savoj „Roche“.**

F. Hoffmann-La Roche & Co.

Musel in Dumnaj III/1, Neulinggasse 11.

Ilustr. brošure N. II. o boleznih vsled prehlajenja zastopni in franko.

„Roche“

Dobl se na zdravn. predpis v lekarnah à K 4-— steklenica.

Za Božič 1908

New-York in London nista priznala niti evropski celini... evropska tovarna srebrnine pristijena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13'80 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev a pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega kom.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavrnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalca za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalca za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašc za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13'80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13'80. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inerat ne temelji na nikakršni aluparji, zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino v

2986 4

A. HIRSCHBERG-a

ekspornih hišl amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 O. Tel. 14587.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 20 vln.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina)

Izviček iz pohvalnih pism:

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. i. kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Kar je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu.

Sarajevo. 21. oktobra 1904.

Lepa božična in novoletna darila.

Domača najcenejša in najbogatejša tovarniška zaloga na Kranjskem, izvoz ur, zlatnine in srebrnine na vse kraje sveta.

Najfinejši šivalni stroji, kolesa in vse kolesarske potrebščine.

Na ogled in obisk vljudno vabim

Franc Čuden

3136 5 2

Naročujte lepe centke s koledarjem zastoj! Naslov: Fr. Čuden, Ljubljana.

urar, trgovec, posestnik in delničar tovarn švicarskih „Union“ ur. V Ljubljani, nasproti frančiškanske cerkve.

Veliko božično znižanje cen v dunajskem ljudskem skladišču oblek Wiener Volkswarenhaus Dunaj VIII, Alserstrasse št. 63.

Rokovnik, (mufl) moderna oblika, črn K 4'50, rjav K 5'—.

Elegantna zimska obleka iz angl. ali gladkega blaga za kratko jopico K 14'50, ista, toda z dolgo jopico K 21'50; suknena jopica, podložna K 8'50.

Krilo z gubami, s svilen. včlvi v 3 vrstah iz angl. ali gladk. blaga K 8'90; reki. krilo, elegantna fas. K 3'90; sukneno krilo v vseh barvah K 10'50.

Dežni plašč iz lodna 110 cm dolg, nepremočljiv, za gospode in dame v vseh barvah K 9'80.

Krilo iz lodna, krasna fasona v vseh barvah K 5'90.

Svileno klot. spodnja suknja s flanelasto podlogo K 3'50, bogato nakičena, krasna fasona K 4'70.

Flanelasta bluza po modernem vzorcu K 2'20. Barhentasta bluza, perilna lepa K 2'50. Velour-flanelasta bluza, perilna, moderna K 3'90. Svilena bluza v vseh barvah, bogato nakičena K 6'50. Baržun. bluza z mnog. gubami v vseh barv. K 6'50.

Flanela za bluze, krasen vzorec K —34. Barhenti, moderni vzorci K —49.

Tricot-srajca za gospode v vsaki velikosti K 1'70; ja. kakovost s kož. podlogo K 2'50; Srajca za turiste v vsaki velikosti K 2'60; Tricot hlače za gospode v vsaki velikosti K 1'70, s kožuvinasto podlogo K 2'40.

1 kos la pisanege ali damastovega gradina K 9'50
1 kos svežno bele tkanine za 6 srajc . . . K 6'90
1 kos posteljne odeje K 10'50
1 kos posteljnine K 8'50

Tricot-telovnik za dame, komplet, velik 1'60

„ „ „ s kož. podlogo K 1'90

Tricot-hlače za dame K 1'60

„ „ „ s kožuh. podlogo K 2'20

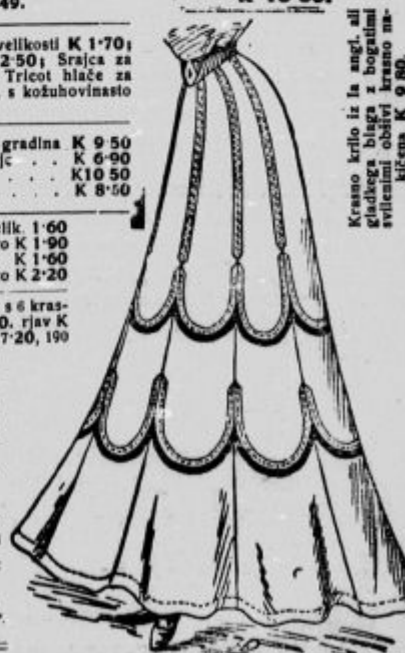
Pristni ruski ovratnik iz kožuvine s 6 krasnimi repki, 270 cm dolg, K 7'80. rjav K 8'50, isti 2 m dolg K 6'50 rjav K 7'20, 190 cm dolg K 5'90, rjav K 6'50.

Krasen rače ovratnik 3 m dolg, podložen s težko svilo s 6 ličnimi obeski, priložnostna cena K 14'—.

Razpošilja se le proti povzetju.

Pozornost vzbujajoča pliš-jopica z lično garn. ovratnikom K 13'—, rjava K 13'50.

Krasno krilo iz la angl. ali gladkega blaga s bogatimi svilenimi obšitji krasno nakičena K 9'80.

3190 1—1

! Stojte! .. No .. smatrate jedilno mast Ceres .. iz .. (kokosovih orohov) za najboljšo? „Ceres“ mast ni le najboljša in najčistjša, ampak tudi najcennejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.

677 7

